VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XIX. évfolyam 5736. sz. | Vasárnap, 1963. augusztus 18. | 4 oldal, 20 bani

A búzatermesztés az 1963—1964 mezőgazdasági esztendőben

— A Mezőgazdasági Főtanács ajánlásai —

Mint már közöltük, a Mezőgazdasági Főtanács 1963. augusztus 12-én, 13-án és 14-én Bukarestben ülést tartott. Az egyik legfontosabb kérdés, amelyet az ülés behatóan megvitatott, az volt, hogy milyen intézkedések szükségesek a párt és a kormány által kijelölt feladat, a jövő évi buzatermelés növelése érdekében.

Az előterjesztett referátumok és a vita egyaránt kidomboritotta a számos szocialista mezőgazdasági egység által elért szép eredményeket, s ugyanakkor kihangsulyozta, hogy szocialista mezőgazdaságunk nagy tartalékokkal rendelkezik ez értékes kulturnövény terméshozamának lényeges növeléséhez. Az ülés résztvevői rámutattak, hogy az előző évekhez viszonyitva, sokkal kedvezőbb feltételek kinálkoznak az 1964. évi buzatermés növelését célzó feladatok megvalósitására: a mezőgazdaság több traktorral és más mezőgazdasági géppel, nagyobb mennyiségü műtrágyával rendelkezik; a vetőmagtermesztés uj rendszerének megszervezésével lehetővé vált, hogy az összel már kizárólag értékes fajtákkal vessék be a buzatermesztésre szánt egész területet. A szocialista mezőgazdasági egységekben most jól felkészült szakemberek dolgoznak, az állami gazdaságok és kollektiv gazdaságok gazdag tapasztalatra tettek szert a buzatermesztésben. Ilyképpen céltudatosabban megtudják szervezni a munkát az agrotechnika egész komplexumának differenciált alkalmazása érdekében.

A Mezőgazdasági Főtanács plenáris ülésének résztvevői — a tanács tagjai és a termelőegységektől meghivott szakemberek, a kutatóintézetek és az oktatás tudományos dolgozói —, a tudományos kutatások eredményei és az élenjáró állami gazdaságok és kollektiv gazdaságok hasznos tapasztalatait összegezve, a következő ajánlásokat fogadták el a buzatermesztésre vonatkozólag az 1963—1964-es mezőgazdasági esztendőben:

A nagyhozamú fajták elterjesztése

A párt és a kormány gondoskodásából az utóbbi években mezőgazdaságunkban termeszteni kezdtek olyan értékes buzafajtákat, amelyek korábban érnek be, ellenállnak a fagynak, aszálynak, betegségeknek és kártevőknek, nem dőlnek meg, kalászukból nem pereg ki a szem. E buzafajták jelentősen kihasználják a talajerőt és a trágyát. Az 1963—1964-es mezőgazdasági évben a buzatermesztésre szánt egész területet ezekből a fajtákból származó elismert magvakkal vetik be.

Szem előtt tartva az agrobiológiai tulajdonságokat és a termőképességet, az idán őszszel vetésre kerülő buzafajtákat az alábbiak szerint ajánljuk kijelölni:

a) A belterjes buzafajták, amelyeknek termékeny, mély és jól megmunkált talaj kell, igen jó termést adnak a csernozjomban és a hordalékos földön. Podzolon és podzolos barna erdei talajon ezek a buzafajták csak megfelelő trágyázással hoznak jó termést. A belterjes fajták gazdaságosan hasznositják a talaj természetes termőerejét és a trágyákat. Mivel nem dőlnek meg és kalászukból nem pereg ki a szem, ezek a fajták alkalmasak a gépi aratásra.

b) A félbelterjes buzafajták a jól megmüvelt termékeny talajban (csernozjom, hordalékos és barna erdei talaj) adnak jó termést. Ezek a fajták sem dőlnek meg és jól hasznositják a talaj termőerejét

c) A külterjes fajták is jó eredménnyel termeszthetők a dombos övezetben, a podzolos és barna erdei talajon, mérsékelt trágyázással és a talaj megfelelő előkészitésével.

A minden egyes gazdaságban meglévő természeti feltételek jobb kihasználásáért s a nagy és egyenletes termés biztositásáért ajánljuk, a gazdaságok termesszenek az illető övezetnek megfelelő két, különböző tenyész idejü értékes buzafajtát, hogy a betakaritást szakaszonként végezhessék. A mezőgazdasági tanácsoknak és a szocialista mezőgazdasági egységek vezetőségeinek állandóan gondot kell forditaniuk a jóminőségü vetőmagvak biztositására.

A vetésre kerülő magot az ajánlott fajtákból és magas biológiai értékü elismert termésekből kell kiválogatni. A magot kezelni kell és idejében laboratóriumi vizsgálatnak kell alávetni a tenyészérték megállapitása céljából.

A Központi Mezőgazdasági Kutatóintézet kisérleti állomásai jelenleg elegendő mennyiségü elitmagvat tudnak termelni a rajonált fajtákból, amelyeknek gyarapitásával nagyobb terméseket hozó, magas biológiai értékü magvakat nyerhetünk.

E magvak olyan szaporitására, hogy megőrizzék értékes tulajdonságaikat, minden gazdaságnak összel magtermesztő parcellákat kell létesitenie. E parcellák számára a legtermékenyebb földeket kell kijelölni. A magtermesztő parcellákat egy vagy legfeljebb két tagban kell kijelölni és a gazdaság legjobb brigádosának kell átadni gondozásra, ugy, hogy a talajelőkészitéstől a betakaritásig minden munkáért a brigádos feleljen. E parcellák vetését magas agrotechnikai szinvonalon, optimális időszakban és a lehető legrövidebb idő alatt kell elvégezni.

Ésszerű trágyázás

Országunkban az őszi buzát a korai növények — borsó, bükkönyfélék, bab, buza — és a későbben betakaritott növények, főként napraforgó és kukorica után vetik.

A buza hektárhozama országos átlagának növeléséért észszerüen kell alkalmazni a műtrágyát és a szerves trágyát az előveteménytől, a talaj termékenységi fokától és a vetésre kerülő fajták biológiai követelményeitől függően.

A kisérleti állomásokon végzett kutatások eredményei és a mezőgazdasági egységek tapasztalata azt tanusitja, hogy mérsékelt adagolásu műtrágya alkalmazásával minden kiló aktiv hatóanyag 8—10 kiló buzatöbbletet ad. Nagy trágyaadagok alkalmazása természetesen növeli a hektárhozamot, de csökken a trágyázás gazdaságossága. Ezért a jelenlegi szakaszban sokkal gazdaságosabb, ha mérsékelt adagokban alkalmazzuk a műtrágyákat, mert ez nagyobb földterület megtermékenyitését teszi lehetővé, biztositva a magasabb átlagos hektárhozamot.

Nitrogénes trágya alkalmazásával a buza minden talajtipusban [illegible] ha csak foszforos trágyát has-

nálunk, kivéve az erdélyi síkság csernozjomos talaját, ahol a buza a foszforra is igen erősen reagál. A legnagyobb termést a nitrogén és a foszfor együttes alkalmazásával érhetjük el. Ami a káliumot illeti, a tapasztalat azt mutatja, hogy ez a trágya buzánál nem ad gazdaságos terméstöbbletet.

Figyelembe véve a fenti szempontokat és az 1963—1964-es mezőgazdasági évben rendelkezésünkre álló trágyamennyiségeket, az alábbiak szerint differenciáltan kell alkalmazni a műtrágyákat:

A csernozjomon és a vörösbarna erdei talajon a korán lekerülő növények, főként pedig a hüvelyesek után szuperfoszfát alkalmazása ajánlatos, mégpedig a mélyszántással egyidejüleg. Az adagolás 200—300 kiló hektáronként. Tavaszszal, ha a buza legyengülve telelt ki, hektáronként 50—100 kiló ammonium[illegible]trátt[illegible]al végezzünk serkentő trágyázást.

A későn lekerülő növények után és ha buza után vetünk ismét buzát, a műtrágyákat együttesen kell alkalmazni, mégpedig mérsékelt adagolásban — 100—150 kiló ammo-

(Folytatás a 2-ik oldalon)

augusztus 23

Kimagasló sikerek az ünnepköszöntő versenyben

Két korszerű üzemosztály

Az aradi Tejfeldolgozó Vállalat dolgozói is kiemelkedő termelési eredményekkel köszöntik hazánk felszabadulásának tizenkilencedik évfordulóját. Az üzem központi részlegének keretében az elmult napokban uj osztályokat avattak. Átadták a termelésnek a trapista sajt és az ugynevezett Telemea tehénturó készitő üzemosztályokat. E megvalósitást csak öregbitette az a tény, hogy a két uj részleget a vállalat szorgalmas munkásai, technikusai belső tartalékok felhasználásával helyezték üzembe, a szükséges helyiségeket pedig a termelési folyamat összevonásával és központosításával biztositották.

A trapista sajt részleget Rusu Constantin mester, a szocialista verseny élenjárója vezeti. Itt naponta mintegy 4200 liter tejet dolgoznak fel. A termékek jó minőségére jellemző, hogy a megállapitott minőségi mutatószámokon felül átlagosan 5 százalékot mutatnak a laboratóriumi ellenőrzés alkalmával a mérőeszközök. A részleg dolgozói közül a mesteren kivül Popa Florian és Stanciu Traian dolgozók tüntek ki. Itt irjuk meg, hogy augusztus hónap első tiz napjában a trapista sajt részleg 115 százalékban valósitotta meg az erre az időszakra vonatkozó termelési feladatot.

A Telemea turó részleget Virág József kommunista irányitja. Itt uj müszaki eljárás szerint, fehérje felhasználásával készitik az emlitett turófeleséget, ami lehetővé teszi, hogy a termék minősége felülmulja a régi módszerekkel készült turóét. Az üzemosztályon naponta 6300 liter tejet dolgoznak fel. Ha a termelés grafikonját nézzük, könnyüszerrel megállapithatjuk, hogy a részleg napi terv feletti teljesitménye 10—25 százalék. Emlitésre méltó, hogy augusztus első felében az osztályon a fajlagos fogyasztás csökkentésének utján 75 kiló turót takaritottak meg. A termelésben a többi között kitüntek Stoica Petru, Buftea Dumitru és Rédai János munkások.

Mares Gavril, mérnök
levelező

A nagy évforduló tiszteletére

A napokban a Fierarul gyár szakszervezeti bizottsága, a munkások elhatározták, hogy a nagy évforduló tiszteletére ünnepi müszakot szerveznek. Az elhatározást — melyet mindenki nagy lelkesedéssel fogadott — tett követte.

Ünneppé vált ez a nap a gyár dolgozói számára, a felszabadulást köszöntő ünneppé. Látni lehetett az arcokon, a szemekben, érezni lehetett a levegőben, hogy ez a nap más, egészen más mint a többi.

...Teltek az órák. A munkások alig leplezett izgalommal figyelték a verseny állását. Hiszen valamennyiük titkos óhaja az volt, hogy nevük a legjobbak közé kerüljön. Azok közé, akik az ünnepi müszakban az élre törtek.

Most, utólag nagyon nehéz eldönteni az elsőség kérdését, mert mindenki igyekezett tudása legjavát adni. Éppen ezért csak néhányukról teszek emlitést, akiknek a munkáján lemérhető a gyár egész munkaközösségének tevékenysége. Simandan Gheorghe a 2-es műhelyben, Dragnea Nicolae a 2-es automata műhelyben, Drăgusin Elena a 3-as részlegen, Rauner Borbála a 4-es prés, Posztos Pál a 4-es szabászműhelyben, Hajdu Katalin az 5-ös előkészitő, Onodi Rozália az 5-ös szerelőműhelyben tünt ki szorgalmával, mig Crisan Pascu az öntödében, Schneider Ferenc pedig a fémbevonó műhelyben.

Török János
levelező

Valóra válnak a felajánlások

Az aradi Készruhagyár II-es számu üzemosztályának dolgozói pártunk utmutatásai alapján lelkes munkát végeznek, hogy valóra váltsák azokat a nagyszerü feladatokat, amelyeket a Román Munkáspárt III. kongresszusa állitott készruhagyártó iparunk elé. Az esztendőből eddig eltelt időszakban hónapról-hónapra valóra váltották és tulszárnyalták tervüket, felajánlásaikat. Igy történt ez most, a nagy ünnep, augusztus 23-a alkalmából is. Ugyanakkor az általuk készitett termékek minősége is kifogástalan volt. Külön dicséretet érdemel a Cordos Dumitru által vezetett szalag, amelynek munkaközössége hónapok óta élen jár a termelésben. Igy például juliusban is 110,17 százalékban teljesitette tervét, a minőségi mutatószám pedig 101,98 százalékra emelkedett.

A munkában — többek között az alábbiak tüntek ki a részleg dolgozói közül: Hozdovics Magda, Zău Smaranda, Baumgartner Erzsébet, Messzer Mihály, Szabó Sándor, Keller Ferenc, Szép Dezső és Ardelean Maria, valamint sokan mások.

Az üzemosztály munkaközössége a legutóbbi termelési értekezleten felajánlotta, hogy hazánk felszabadulása tizenkilencedik évfordulójának tiszteletére fokozza a termelés lendületét. A gyülésen jelenlévők közül többek között Szép Dezső, Ilisie Traian és Lagsági Julia felajánlotta, hogy a termelési terv jelentékeny tulszárnyalása mellett a minőségi mutatószámot 1 százalékkal tulteljesitik. Most örömmel számolunk be, hogy felajánlásukat mind mennyiségi, mind pedig minőségi vonatkozásban nem csupán teljesitették, hanem fölül is multák.

Krasilov Iván
levelező

Uj aradi látkép: a Köztársaság uti háztömbsor. (Kelen Ferenc felvétele)

ÜNNEPI GYÜLÉSEK

A vagonellenőrző szolgálatnál

Tegnap reggel a vagonellenőrző szolgálat számos dolgozója gyült össze, hogy részt vegyen azon az ünnepi gyülésen, amelyet a vállalatnál hazánk felszabadulásának tizenkilencedik évfordulója alkalmából rendeztek.

A nagy ünnep, augusztus 23-a jelentőségéről Lazar Ioan elvtárs, a vasuti csomópont pártbizottságának tagja szólott. A többi között ismertette azokat a nagy megvalósitásokat, amelyeket szorgalmas dolgozó népünk ért el a felszabadulást követő tizenkilenc esztendőben, majd rámutatott azokra a termelési sikerekre, amelyeket a vagonellenőrző szolgálat dolgozói értek el a nagy ünnep tiszteletére folytatott szocialista versenyben s amelyek jelentékeny mértékben hozzájárulnak vasuti közlekedésünk ütemének és biztonságának fejlesztéséhez.

A CT műhelyekben

Az aradi CT műhelyekben tegnap délután került sor arra az ünnepi gyülésre, amelyet a vállalat dolgozói hazánk felszabadulásának évfordulója alkalmából rendeztek. A gyülésen megjelent számos dolgozó, technikus és tisztviselő nagy figyelemmel hallgatta meg azt a beszédet, amely augusztus 23-a nagy jelentőségét és a felszabadulást követő esztendőkben elért eredményeket méltatta. Befejezésként pedig ismertette azokat a kiemelkedő teljesitményeket, amelyekkel a vállalat munkaközössége augusztus 23-át köszönti.

★

Hasonló ünnepi gyüléseket szombaton számos más aradi üzemben, vállalatnál tartottak még.

Uj televizióállomás

Augusztuss 17-én megkezdte a próbaadást a temesvári televiállomás, amely bukaresti televizió müsorát közvetiti.

Temesvár, továbbá Arad, Pécska, Lippa, Lugos, Buziás, Detta, Moravica, Zsombolya, Nagyszentmiklós, Gátalja, Rékás, Topolovec, Vinga, Ság, Remete, Szentandrás és a környékbeli más helységek lakosai a 9. csatornán foghatják az adásokat.

Az uj állomás rádióreléjét a Távközlési Épitővállalat és a temesvári Rádióközpont munkásai és technikusai szerelték a Közlekedésügyi és Távközlési Minisztérium rádióosztályának irányitásával.

A konstancai, iasi és kolozsvári televizióállomás után ez immár a negyedik üzembehelyezett állomás egy év alatt.

Legújabb sek események hírek jelentések események

Több, mint 100.000 lej

Ebben az évben a buzsáki Partizanul kollektiv gazdaságban husz hektáron termesztettek sárgadinnyét.

— Nagyon jó a termés mondotta Săbău Petru elvtárs, a gazdaság elnöke. — A dinnyetermesztés szép jövedelmet biztosit. Eddig a dinnyéből több, mint 100.000 lejt vételeztünk be.

Tanévkezdés előtt

Csakugy, mint városunk valamennyi iskolájában, a 3-as számu középiskolában is előkészületek folynak az uj oktatási év megkezdésére. A tantermeket és a folyósókat most festik. Ezt a munkálatot augusztus 23-ig elvégzik. De nemcsak a tantermeket és a folyósókat, hanem a táblákat is befestik. A 3-as számu középiskolában felkészülten várják az uj tanév megkezdését.

Jó barátunk — a könyv

Munka után jobban telik a pihenés egy-egy könyv társaságában. Falvainkban, községeinkben is meghonosodott az a szép szokás, hogy a kollektivisták felkeresik a könyvtárat s ott érdeklődési körüknek megfelelően, kedvükre való olvasmányt választanak. Rajonszerte széles lehetőségük nyiltak erre, hiszen a tizenkilenc községi könyvtárban 108.704 kötet, a huszonkilenc falusi könyvtárban pedig 54.172 kötet áll a rendelkezésükre.

Tartományi ökölvivó bajnokság

Vasárnap délelőtt tiz órai kezdettel a nyári szinházban a tartományi ökölvivó bajnokság keretében Arad válogatottja a Ciudanoviței Minerul öklözőit látja vendégül. Az aradi ökölvivők közül többek között szoritóba lép Stupariu Traian, Bătrîna Eugen, Buza Viorel. Az érdekesnek igérkező mérkőzés iránt nagy az érdeklődés.

KÜLFÖLDRŐL

SZAIGON. Nyugati sajtójelentések szerint a dél-vietnámi légierők egyik B—26 tipusu bombázó repülőgépét a dél-vietnámi partizánok lelőtték. A repülőgép személyzete életét vesztette. Köztük volt az USA dél-vietnámi katonai küldöttségének két tagja.

BONN. Nyugat-Németország szövetségi bankjának közzétett hivatalos jelentése szerint augusztus első hetében a Német SzK arany- és devizatartaléka 46 millió nyugatnémet márkával csökkent.

Majláti jelentés

Szüretelik a mákot

Még mindig a cséplőgépek zugásától hangos a majláti határ. De most nem buzával telnek meg a zsákok, hanem a mák cséplését végzik nagy szorgalommal.

Az évek során a kollektivisták meggyőződtek arról hogy a mák termesztése jó jövedelmet biztosit gazdaságuknak. Ezért ebben az évben is 59 hektáron termesztették ezt a növényt. A tavasszal jól gondozták, ami most, szüreteléskor meghozta az eredményt. A hektáronkénti terméshozam ugyanis 100 kilogrammal több lett a tervezettnél.

Jelenleg folyik a mák csépelése. Eddig már több, mint 2 vagonnal értékesitettek szerződés utján.

Mélyszántás és silózás

A mélyszántással kissé lemaradtak a majlátiak: az 1100 hektárból eddig csak 350 hektáron végezték el ezt a munkát. Most minden erőt összpontositanak, hogy minél gyorsabban behozzák a lemaradást. A traktoros brigádok két váltásban éjjel-nappal dolgoznak.

Néhány napja megkezdték a kukorica silózását is. Már eddig több, mint 350 tonna kukoricát silóztak be. E munkára is nagy figyelmet forditanak a kollektivisták, mivel tudatában vannak annak, hogy ez jelentősen hozzájárult állatállományuk további gyarapitásához.

A községi néptanács megvalósításaiból

Az elmult népgyülésen a majlátiak 51.140 lej önkéntes hozzájárulást szavaztak meg. Akkor elhatározták, hogy ebből az összegből számos közérdekü megvalósitást végeznek.

A község szépitése érdekében a tavasz folyamán 2200 facsemetét és 100 rózsafát vásároltak és ültettek el. Jelenleg annak az utnak a kövezésén dolgoznak, amely a község központjából az állattenyésztési telepig terjed. Erre a célra már eddig 1200 tonna követ vásároltak és még 800 tonna meg van rendelve.

Minden egyes közérdekü munkából a lakosok tulnyomó többsége önkéntesen kivette részét. Ehhez jelentősen hozzájárultak a képviselők is, mint Andrási László, Szömörédi Pál, Nagy Viktória, Méler Julianna és mások, akik állandóan mozgósitották a lakosságot és ők maguk is személyes példamutatással jártak élen a munkában.

Az Oktatásügyi Minisztérium közli:

Az Oktatásügyi Minisztérium ismételten az érdeklődők tudomására hozza a következőket: A FŐISKOLÁK NAPPALI TAGOZATÁNAK 1963—1964. TANÉVÉRE VERSENYVIZSGA ALAPJÁN TÖRTÉNIK A FELVÉTEL

A müszaki és mezőgazdasági intézetek összes fakultásaira és az egyetemek matematikai-mechanikai, fizikai, kémiai és filozófiai tagozataira szeptember 7-én kezdődik a felvételi versenyvizsga.

Az egyetemek és intézetek más fakultásainak versenyvizsgái szeptember 18-án kezdődnek.

A szinmüvészeti és képzőmüvészeti intézetek, a zenekonzervatóriumok és a Testnevelési és Sportfőiskola gyakorlati felvételi vizsgái szeptember 7-én kezdődnek.

A bárom[illegible]éves pedagógiai intézetek testnevelési fakultásain szeptember 13-án kezdődik a gyakorlati vizsga.

Azoknak az intézeteknek és fakultásoknak titkárságai, amelyekben szeptember 7-én kezdődik a versenyvizsga, augusztus 15 és szeptember 5 között fogadják el a beiratkozási kéréseket.

Szeptember 6-ig beiratkozhatnak a versenyvizsga első szakaszára azok, akik szeptemberben teszik le az érettségi vizsgát.

Augusztus 25 és szeptember 16 között lehet jelentkezni azokban az intézetekben és fakultásokon, amelyekben szeptember 18-án kezdődik a versenyvizsga. Az első vizsgán elutasitott jelöltek szeptember 17-ig beiratkozhatnak azokon a fakultásokon, amelyek megtartják a második felvételi versenyvizsgát.

AZ ESTI ÉS LÁTOGATÁS NÉLKÜLI FŐISKOLAI OKTATÁS versenyvizsgáira beiratkozhatnak azok a jelöltek, akik megfelelnek az RMP KB és a Minisztertanács 1052—1962 számu Határozatában foglalt feltételeknek.

Az esti oktatás felvételi vizsgája szeptember 25-én kezdődik és szeptember 30-án ér véget. Beiratkozni lehet a fakultások titkárságain szeptember 15 és 23 között.

A látogatás nélküli főiskolai oktatás felvételi versenyvizsgája augusztus 27-én kezdődik.

Az augusztusban érettségiző esti és látogatás nélküli hallgatók kivételesen szeptember 7-én jelentkezhetnek a felvételi versenyvizsgán. A beiratkozás utolsó napja szeptember 6.

(Agerpres)

MŰVELŐDÉS és MŰVELŐDÉS

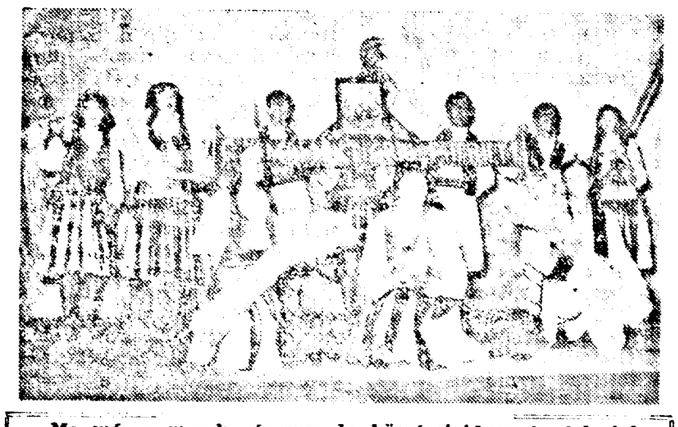

Ma már nemcsak városon, de községeinkben és falvainkban is élénk tevékenységet fejtenek ki a rigmusbrigádok. Ezek között előkelő helyet foglal el a székesuti együttes, amely helyes témaválasztásával, magasszinvonalu játékával méltán érdemelte meg azt a kitüntetést, hogy részt vegyen a VII. országos kulturverseny tartományi szakaszán.

ION PAUN-PINCIO

Kilencvenöt évvel ezelőtt született Ion Paun-Pincio, a Contemporanul elnevezésü irodalmi mozgalom kimagasló alakja, akinek irodalmi munkássága elválaszthatatlanul összefort a romániai munkásosztály harcával a századvég idején.

1868 augusztus 17-én született a dorohoi Mihaileni nevü kisvárosban. Anyja szegényes nincstelenségéből tanult a bolosani majd a jászvásári liceumban. Első versei a Drepturile omului (Emberi jogok) cimü folyóiratban, a munkásmozgalom egyik sajtószervében látnak napvilágot s hamarosan országos hirnevet szereznek a költő számára. Bátor hangu cikkeiért, tárcáiért, melyekben a kor népellenes és korrupt politikáját leplezi le, a polgári-földesuri Románia hatalmasai üldözőbe veszik a költőt. Ebben az időben nincs állandó munkája, se bejelentett lakása. 1892-ben napidijas tisztviselőként dolgozik egy bukaresti távirógyárban, ahonnan felettesével történt szóváltása után elbocsátják. Közben munkát vállalt az ismert Gambrinus elnevezésü sörözőben, ahol Ion Luca Caragiale, a nagy szinmüiró és publicista kénuszerü sörárusitással keresi kenyerét.

Közben kapcsolatait egyre szélesíti a szocialista munkásmozgalommal, élménnyé vagyot gyüjt kora társadalmáról s elmés cikkeivel hozzájárul a munkásság osztálytudatának növekedéséhez. Ezekben az években a munkásmozgalomhoz közelálló több haladó lap, az Adevărul (Igazság), Revista sociale (Társadalmi szemle) és más lapok munkatársa. Megpályázza a Viahuta által vezetett Viata (Élet) cimü folyóirat szerkesztői állását, de visszautasitják. 1894-ben jelenik meg a szociáldemokrata párt folyóirata Lumea nouă (Uj világ) cimmel. Paun-Pincio végre tehetségének és politikai szemléletének megfelelő állásához jut. Rábizzák a lap szerkesztését. Itt jelenik meg számtalan verse, cikke, vitairata. A folyóirat munkatársai között ott találjuk Dobrogeanu Gherea-t, C. Miller-t, A. Bacalbasa-t és a kor haladó román irodalmának más képviselőit.

A Contemporanul (Kortárs) cimü folyóirat első nagy hordereju társadalmi, politikai és kulturális sajtószerve a romániai munkásságnak. A köréje csoportosult irók és költők e lap hasábjain az akkori idők leghaladóbb eszméit igyekeztek eljuttatni a köztudatba. Itt jelenik meg Paun-Pincio több irása, mint például Bietul Gheorghe (Szegény György), Parazit (A vérszopó) és más prózai müve, valamint társadalmi témáju versei. A Pe stradă (Az utcán) cimü költeményében néhány finommüvü verssor kereszimetszetét nyujtja az utca szociális képének. Szerelmi és tájfestő költészete részben a mult század hetvenes éveinek romantikus hatása alatt áll. Müvészi fejlődése a kor szociális kérdései felé irányitják a költő Ion Paun figyelmét. Ezt bizonyitja az Anii cuminteşc cimü nagyszerü irása, melyben a maró gúny eszközével leplezi le az opportunista és karrierizmusra hajló elemeket, valamint azokat, akik lepaktálnak a munkásosztály ellenségeivel.

Küzdelmeire korán, 1894-ben, bekövelkezett halála tett pontot. A polgári-földesuri rendszer irodalmárai hosszu évtizedekig igyekeztek agyonhallgatni Ion Pincio müveit. Barátainak elhallatával a költő sirját benőtte a dudva s a két világháboru között az elsüppedt sir elkallódott. Ma sem tudják pontosan, hol rejlik a korán távozott költő. Csupán a korszak irodalom utal arra, hogy a bukaresti Bellu temető egyik szélén temették el. A letünt rendszer bünei közé tartozik az is, hogy a költőt életében és halálában a mesterséges feledtetés homályával igyekeztek eltakarni.

Ion Paun-Pincio müvei ma már közkincsé váltak mindenki számára. A népi hatalom évei alatt sorra megjelentek müvei s irodalomtörténetünk biztositotta a harcos müvész számára az őt megillető helyet a román irodalom történetében.

Róth Viktor

A nagyiratosi kultúrotthonban

Télen-nyáron élénk a müvelődési élet

A kis könyvtárhelyiség falán bekeretezett diszoklevelek tanuskodnak arról, hogy a nagyiratosi „Progresul" kulturotthonban már évekkel ezelőtt is élénk volt a müvelődési élet. És valóban, az itteni fiatalok szivesen keresik fel a hasznos szórakozás ezen hajlékát, amely a nagy érdeklődés miatt az utóbbi időben immár szüknek bizonyult.

Marian Maria tanitónő, a kulturotthon fiatal igazgatónője kitekintett a tenyérnyi ablakon.

— Látja? Oda épitjük az uj kulturotthont! Szép, modern saroképület lesz, a kürtösi otthon hasonmása. A kollektiv gazdaságtól és néptanácstól kapott pénzen épületanyagot veszünk, ugyanakkor a munkálatok egy részét hazafias munkával készitjük el. Őszig — ugy terveztük — tető alá huzzuk, jövőre pedig teljesen befejezzük az uj kulturotthont.

És lelkes beszéde nyomán, a füvel boritott téren, képzeletvilágunkban máris látjuk a szemetgyönyörködtető tágas épületet, melynek hatalmas ablakain esténként fiatal leányok és fiuk vidám tereferéje, szivderitő zene- és énekszó hallszik ki a villanyfényes éjszakába...

Persze amig elkészül a kultura ujabb fellegvára, még sok pirosbetüs ünnepnapot jelez a naptár. A szabadidő unalmát pedig előadásokkal, kulturális rendezvényekkel lehet legjobban elüzni. Nem egyszer tapasztalták ezt a nagyiratosiak és ezért jobb hiján szorgalmasan látogatják a régi épületet. Közérdekü ismeretterjesztő előadások, kulturműsorok váltakoznak a kulturotthon munkatervében. A rigmusbrigád ez évben négy uj müsorszámot tanult be. A népköztársaság kikiáltásának évfordulóján hazánk gazdasági fejlődéséről, népünk napfényes és boldog életéről szólott az együttes müsora. A tavaszi mezőgazdasági munkálatok idején közös gazdaságukkal, a kollektivistákat érintő problémákkal foglalkoztak. Marian Hortenzia és Sebestyén Julianna tanitónőknek, az együttes müvészi irányitóinak jó tájékozódóképességére vall, hogy a brigád mindig a legidőszerübb kérdéseket veti fel. A román és magyar nyelvü szinjátszó csoportok „Asta-i nora care vreau", illetve „Az ajándék" cimü szinmüveket adták elő sikerrel, mig a táncocsoport szebbnél-szebb népi táncok betanulásával igyekszik öregbiteni a korábban megszerzett jóhirnevét.

Lapozzunk tovább a munkaterwben. Amint kitünik, a kulturotthon vezetősége nagy gondot fordit az ismeretterjesztő előadásokra. A hattagu előadókollektiva tagjai rendszeresen tájékoztatják a község lakosságát a legfontosabb eseményekről. Igy juliusban például Costin Dorina tanitónő a jelenlegi nemzetközi helyzetről beszélt, mig Cirlig Laurenţiu agrármérnök az időszerü mezőgazdasági munkálatokról tartott előadást.

A nagyiratosiak télen-nyáron szivesen vesznek részt a kulturális rendezvényekben. Ez pedig azzal magyarázható, hogy a kulturotthon vezetősége minden évszakban megtalálja azt a müvelődési formát, amely a legjobban megfelel. Télen és koratavasszal a kulturcsoportok a VII. országos versenyre készültek, nyáron közös ujságolvasásokat tartottak a szérükön. Seid Éva óvónő, Farcas Cornelia a kollektiv gazdaság pontatora, a kulturotthon igazgatónője és a tantestület más tagjai nap, mint nap munkahelyükön keresték fel a munkabrigádokat felolvasás céljából. Ronyec Katalin tanitónő a nevelés más formáját választotta: a filmszinházban rövid előadást tartott a vetitésre kerülő film tartalmával kapcsolatosan. Igy váltak jobban érthetővé a különböző érdekes és tanulságos filmek a kollektivisták számára.

Közeleg hazánk felszabadulásának évfordulója. A nagy ünnepre kultur-rendezvénnyel készülnek a nagyiratosi fiatalok. Costea Elena, Costea Maria a „Junius 11" kendergyár dolgozója és a rigmusbrigád más tagjai hetente kétszer próbálják az uj müsort, mely a felszabadulás történelmi jelentőségéről, országunk gazdasági fejlődéséről szól.

— Általában tudásra, müvelődésre vágyó emberek a nagyiratosiak — szögezi le a kulturotthon igazgatónője. — A mükedvelők fegyelmezetten eljönnek a próbákra. Nálunk is akad azonban sebezhető pont: nincs kórusunk. Minden erőnkkel arra törekszünk, hogy megalakitsuk az énekkart, amelynek hiányát — mi tagadás — igen érezzük. Remélem, hogy őszre már ez is sikerül.

Lengyel Helén

MEREANU EMIL: Labdarugók.

DEMOSTENE BOTEZ

Nevelő vers

Tudom, hogy ott, hol az a tőke szárad,
miért virult a platánfa nyaranta:
hogy ma hegedüből zengjen a hangja,
boldogságára az egész világnak.

A szél-zugást a széles levelekben,
s ahogy dalolt bolondul a madárka,
s a susogást, amely feledhetetlen,
hegedüvel mondatja a platánfa.

Tudom, miért ringat kalészt a buza,
s miért érleli a nappal pici magját:
hogy a világnak minden nyomorultja
megszerezhesse betevő falatját.

S égből, fényből, szélből magába von
kalóriát, harmatot, nitrogént,
hogy aztán szétoszthassa gazdagon
az egész népnek táplálékaként.

S buzától, fától igy tudtam meg én,
hogy az emberfiának mi a dolga:
hogy áldozatosan e földtekén
magát az emberek közt szerteszórja.

JÉKELY ZOLTÁN
fordítása

Remekművek között

Az elmult napokban az aradi tartományi muzeumban uj festészeti kiállitás nyilt. Ezuttal a muzeum gyüjteményében lévő olasz, flamand, holland, német és magyar müvek kerültek a nyilvánosság elé. Számszerüleg ugyan kevés alkotás tekinthető meg, mégis a tárlat jó alkalom arra, hogy a látogatók megismerkedhessenek a különböző iskolákhoz tartozó müvekkel, azok jellegzetességeivel.

Az első teremben a XVII. századi olasz iskola hét alkotása látható, amelyek a reneszansz jellegzetes vonásait mutatják. Mint ismeretes, ez a müvészeti irányzat érdeklődésének középpontjába a valóságos embert helyezte, a maga reális fizikai és morális tulajdonságaival. A kiállitott müveken is a reneszansz embere jelenik meg, aki felfedezte az élet örömeit, értékeli az élet anyagi és szellemi javait, egyszóval szakitott a középkori életszemlélettel. Az első mű Carlo Cagliante (1560—1600), cime: Cronos kiragadja Amort Vénusz karjaiból. A müvésznek valóságos öröme telik az emberi test harmónikus arányainak visszaadásában. Remek a kép kompoziciója, a figurák elhelyezése. Noha mitológiai tárgyu jelenetet ábrázól, lényegében a férfitest erőteljességét és a nőitest báját dicsöiti. A mű az emberi test anatómiájának nagyfoku ismeretéről és kitünő megelevenitéséről tanuskodik. A mitológiai téma csak ürügy arra, hogy a müvész kifejezésre juttassa életszeretetét, a földi értékek iránti ragaszkodását.

A reneszansz müvész emberi tartalommal tölti meg a vallási témát. Ez tapasztalható Guido Reni (1575—1642) iskolájához tartozó egyik festő Szent Sebestyén cimü alkotásán is. A képen megfeszitett izomzatu fiatal férfi látható. Ennek már semmi köze a jellegzetes középkori szemlélethez, amely megvetve az anyagot csont és bőr aszkétaarcu szenteket ábrázolt. Az emlitett képen valóságos embert látunk, a maga teljes anatómiai szépségében. A figura arca elszántságot fejez ki, annak az embernek az elszántságát, aki kész szembeszállni a nehézségekkel és még a halált is vállalni egy magasrendü eszme nevében. A vallási téma itt is csak alkalom arra, hogy a müvész mélységes emberi tartalmat fejezzen ki. Kitünő Madonna is látható a tárlaton. Névtelen müvész alkotása, remek fény-árny megoldásával a nőiesség titokzatos varázsát sugározza. A szépség a tulajdonképpeni témája a Jupiter és Io cimü képnek is. Névtelen müvésztől maradt ránk és egy Correggio mü másolata. Io szépségére az érzékiség jellemző — ez különben Correggio müvészetének egyik jellegzetes vonása és szerepe, hogy kidomboritsa a szépség „földi" jellegét.

A tárlat anyagában található Annibale Carracci (1560—1609) Pásztor a tájban cimü festménye. A tájképfestészet a kor müvészetében ujdonság. Augustino és Annibale Carracci testvérpár e müfaj megalapitói.

A XVII. században a flamand és a holland festészet is nagy felvirágzásnak indult. Az aradi muzeum tárlatán ebből a korszakból származik David Teniers (1610—1690) Holland állampolgárok legyilkolása cimü kompoziciója. A müvész erőssége valóban a kompozició. Rendkivül mélységes realizmussal fejezi ki az alakok érzéseit.

A holland iskola vezéralakja Rembrandt (1606—1669). Az aradi muzeumban Jan Kupetzkinak (1667—1740) Rembrandt Önarcképéről készült másolata látható. Ha nem is eredetiben, de betekintést nyerünk a nagy holland mester jellegzetes fény-árnyék ellentéten alapuló müvészetébe. A németalföldi festészetben a csendélet kedvelt téma volt. A kiállitáson Jan Weenix (1640—1719) Csendélet madarakkal és vaddal cimü munkája képviseli ezt a müfajt. Weenix különben egyik legjellegzetesebb és legtehetségesebb csendélet festő. Több németalföldi névtelen müvész alkotása is helyet kapott a kiállitáson.

A XIX. századi német iskola három tagjának müvei is megtekinthetők az aradi muzeumban. Josef Danhauser (1805—1845) idős férfit ábrázoló portréját a kiváló rajzkészség és a részletek alapos kidolgozása jellemzi. Otto Thoren-nek (1844—1900) A megölt pásztor cimü festménye kapott helyet a tárlaton, a harmadik munka pedig egy velencei tájkép, szerzője Olga Wiesinger alapos megfigyelésével tünik ki.

A kiállitáson a XIX. század második fele magyar müvészeinek néhány festményét is bemutatják. Az első Barabás Miklós (1810—1898) Női portréja. Barabás az osztrák elnyomatás alóli nemzeti felszabaditó mozgalom hive, aki uj fejezetet nyit a magyar festészetben. Amint a muzeumban lévő festménye is igazolja, kitünő portréfestő, akinél a részletek kidolgozása a figura lelkivilágának meggyőző kifejezését szolgálja. Szamossy Elek a magyar iskola másik képviselője szintén női arcképpel képviselteti magát. A korszak legnagyobb müvészegyénisége Munkácsy Mihály (1844—1900), akinek két munkája látható.

Medeleanu Horia
az aradi tartományi muzeum munkatársa

Vendégszereplésen

A Temesvári Állami Magyar Szinház a muit évadban 267 előadást tartott 85.000 néző előtt (ebből 103-at vidéken). A szinház együttese szeptember 5-én és 6-án Kolozsvárt szerepel Horia Lovinescu: A láz, Ion Lucian: Szótfogadatlan kiskakas és G. Zapolszka: Dulszka asszony erkölcse cimü darabjával, majd szeptember 7-től 23-ig Krisána és Máramaros tartományban Ion Lucian: Szótfogadatlan kiskakas cimü darabjával, Machiavelli: Mandragora cimü vigjátékával és V. Korosztyiljov: Bizom benned cimü szinmüvével.

Közös akarattal, egyesült erővel

A legifjabb közülük mindössze tizenhét éves, a legidősebb pedig alig harminc. Igy mind a hetükre rátalál a fiatal elnevezés, melynek általános ismérvei — lelkesedés, fáradhatalanság, optimizmus — megtalálhatjuk valamennyiükben. Talán éppen ezek a jótulajdonságok segitették a Teba gyár könnyűzenekarának tagjait, hogy tavaly aránylag „rövid mult" után megnyerjék városi viszonylatban az első, a tartományi kulturversenyen pedig a második dijat.

Az első nyilvános elismerés, a siker szerencsére nem tette elbizakodottá Vogel Jánost és társait. Ettől kezdve még több próba, nagyobb fegyelem, s elmélyült tanulás igazolta azt, hogy a hét fiatal mükedvelőzenész megértette: csakis az állandó munka biztosithat további fejlődést.

A délutáni órákban gyakran láthattuk a Vogel-fivéreket, Balaj Teodort, Marcsó Károlyt, Kohn Andrást, Lázár Róbertot és Gauc Iosifot a klub próbatermében. Tavasszal a hétvégi pihenőnapokon pedig hol a zimándi, hol pedig a vladimirescui müvelődési otthonban zudult fel a taps a Teba gyári mükedvelők jókedvre hangoló, vérpezsdítő zeneszámai nyomán. Szentpál, Vinga, Orcsifalva és még ki tudná felsorolni, hány község és falu lakossága ismerte meg a szebbnél-szebb melódiákat a textilgyári fiatalok tolmácsolásában. És az aradi Kulturpalota közönsége éppoly, mint az orcsifalvi kollektivisták az elismerés hangján szólnak a Teba gyári zenészekről, akik műsorszámaikkal oly közel férkőztek a hallgatóság szivéhez.

Ezen ujabb erőfeszitést, komoly munkát hozott a könnyűzenekar tagjai számára. Mindenképpen győztesen akartak kikerülni az ujabb erőpróbából, mely a tavalyinál is jobb repertoárt, szinvonalasabb játékot kivánt a mükedvelőktől. A városi előadások és falusi vendégszereplések mellett most ismét tanulás, próbák, gyakorlatok követték egymást a klubban, ahol délutánonként mindannyiszor hiánytalanul ott volt a hét fiatal. S miként esztendővel ezelőtt, ugy most is a szorgalom elnyerte jutalmát. Elsők lettek a vállalatok közötti, majd a városi vetélkedőn, nemrég pedig részt vettek a tartomány legjobb együtteseinek seregszemléjén.

Sikerült-e vagy sem? Mindez még a jövő titka. A hét mükedvelő már előre kezdte szövögetni a további terveket. Elhatározták, hogy rövidesen három uj taggal bővitik az együttest. Ehhez meg is van minden lehetőségük, hiszen a napokban megérkeztek az uj hangszerek. Akkordeonnal, dzsessz-trombitával, villanygitárral, trombonnal és két szaxofonnal bővült kelléktáruk, ami sem számbelileg, sem pedig értékét tekintve nem megvetendő ajándék. Most aztán ujult erővel, munkára fel! Szebbnél-szebb uj slágerek, tánczeneszámok várnak betanulásra, csak legyen elegendő idejük, mert erővel győzik, hiszen a fejülülést, pihenést, kikapcsolódást jelentő játék ideién nem jelent fáradságot számukra. S lelkesedésüket méginkább fokozza az a jóleső tudat, hogy ujabb előadásaikat várják mind az aradi, mind a városkörnyéki zenekedvelők.

I. H.

Délután a klubban

Kivülről is barátságos az épület, ahol szállást kapott a vasutasok klubja. Szivesen tér be ide a látogató. A gondozott udvarban enyhitő árnyékot nyujtó, duslombu fák, körülöttük mint guggoló gyermekek, bokrok huzódnak meg szerényen.

Ilyenkor délután benépesülnek a termek, de különösen szerdán nagy a látogatottság. A könyvtárat most zárják, pontosabban zárnák, de mindig akad egy-két megkésett olvasó. Rövid tanakodás, néhány jótanács és ujabb „zsákmánnyal" a tarsolyában, elégedetten távozik az utolsó könyvtár látogató is.

Kint az udvaron, a táncköröndben szomszédságában, a teraszon már hangolnak a zenészek, a fuvósok gyors futamokkal próbálják ujjaik fürgeségét, tüdejük erejét. Körülöttük gyülekezik a „közönség". Az énekesek közül többen már megérkeztek. Itt van a népszerü Ilica Teodor, ott várja, hogy sorra kerüljön a próbán Blaj Ioan, a fülöphúz dolgozója és Muscă Petru. A kellemes hangu Oprea Florica most éppen pattogó ritmusu román népdalba kezd és a zenekar máris diszkréten „kiséri".

A szomszédos szobából erőteljes dobbantások hangzanak. Ez a táncosok birodalma. Perusca Ivanca tanárnő törékeny alakja szinte elvész a táncosok forgatagában. Éles, biráló szemmel figyeli a próbát, tömör, szakszerü megjegyzéseivel irányitja a mükedvelőket.

— Tiz párral szeretnénk bemutatni az ünnepi müsort, — mondja a próba rövid szünetében. Az együttesből a fiuk közül kevesen maradtak — a vakáció, a nyári szabadság miatt. A veteránok mellett, mint Ardelean Petru, Măceanu Angelica, Pasca Maria, a szakszervezeti bizottság és az IMSz szervezet mozgósító munkája folytán most uj tagokkal egészitettük ki az együttest. Vițelaru Mihai, Putin Vasile, Gădărici Gheorghe és a többiek mind törekvő, ügyes fiatalok.

Ismét felharsan a zene, felállnak a párok és forognak, perdülnek a szilaj bánáti népi tánc ütemére. Később három fiu lép a terem közepére: ők a verbunkost próbálják. Hiába van nyitva az ablak, hiába vetették le ingüket, a rekkenő hőségben patakokban folyik róluk a verejték. De ré se hederitenek, lendülettel gyakorolják a nem kis fizikai erőfeszitést igénylő számokat. Megtudjuk még, hogy a lányok külön számmal jelentkeznek majd, mégpedig orosz népi tánccal.

A fürgelábu fiataloktól utunk csendesebb tájakra vezet. A könyvtár olvasóterében a szinjátszókat találjuk. Ők is nagy igyekezettel készülnek a felszabadulási ünnepre. Egészen fiatal együttesről van szó. Igaz a vasutasoknál szép hagyományai vannak a szinjátszásnak. A régi együttes nagy sikerrel és több, mint 40-szer adta elő az elmult esztendők során az „Eroina de pe Jiu" cimü darabot. Tavaly az I. L. Caragiale bienális versenyen Dan Tarchilă: Intr-o gară mică cimü szindarabjával a városi szakaszon második helyre kerültek. Méginkább figyelemre méltó az irodalmi montázzsal aratott sikerük. A pártvezette munkásosztály dicsőséges harcából és a jelen nagyszerü országépitő munkájából meritett témáju irodalmi müsorral az együttes városi és tartományi viszonylatban első helyre került, az ország legjobbjainak vetélkedőjén pedig az előkelő harmadik helyet érdemelte ki. Nos, e nemes hagyományok folytatója a mostani együttes, amely olyan lelkes tanulnivágyó fiatalokból áll, mint Moț Maria, Musca Dimitrie, Weiss Desideriu és mások. Negoiescu elvtárs, a müvészi irányító, szintén vasuti dolgozó. Nem tartozik a fiatalok közé, régi szinjátszó, 1959-ben mint a craiovai együttes tagja egyéni teljesitményéért az országos versenyben kitüntetésben részesült. Három éve tagja az aradi együttesnek.

— Nagy örömmel fogadtam uj megbizatásomat, — mondja, mikor rendezői munkája felől érdeklődöm. — Eddigi tevékenységem nagyrabecsülését láttam abban, hogy rám bizták e megtisztelő feladatot.

Éjfélkor felkelt a nap (Soarele a răsărit la miezul nopții) — ezt a szimbólikus cimet viseli az az egyfelvonásos, amelyet most próbálnak nagy odaadással a szinjátszók. A történelmi pillanat, augusztus 23. előkészitésének egyik sokatmondó epizódját eleveniti meg igazi drámai feszültséggel a mü. Központi alakjai fiatalok: a lány szivvel-lélekkel a felszabadulást előkészitők oldalán áll, a fiu — származása, neveltetése következtében a sötétség, a reakció erőinek szolgálatába szegődik.

Szorgalmat, elmélyült munkát igényelt, mig az olvasópróbáktól eljutottak a szinpadi játékig. Az előkészités minden egyes szakasza ujabb és ujabb megoldandó kérdések elé állitotta a mükedvelőket. De a buktatókon sikerrel keresztül jutottak. Negoiescu elvtárs és az együttes tagjai elismeréssel nyilatkoznak Nic. Moldovan elvtársnak, az aradi szinház rendezőjének értékes utmutatásáról. Önzetlen, baráti segitségének nagy hasznát veszik az előadás müvészi szinvonalának, kifejező erejének tökéletesitésében.

Távozás előtt még benézünk az igazgatói irodába. Bizony, a maihoz hasonló „eseményduS" délutánon kevés szó váltható Popețiu Mircea igazgatóval. Az ügyes-bajos dolgokat intézők szinte egymásnak adják a kilincset. Annyit azonban sikerült megtudnunk, hogy az ünnepi müsort kiegésziti még két szép költemény, a népi zenekar és a fuvós zenekar pedig több uj szerzeménnyel készül.

Lassan leszáll az est. A mükedvelők befejezik a „második műszakot". Legtöbbjük azonban még nem indul hazafelé: nyolc órakor kezdődik az ifjusági összejövetel. A napi munka, a kiadós próba után bizony jól esik a kikapcsolódás, a vidám, könnyü szórakozás. A zenekar már elfoglalta helyét a teraszon. Táncdal akkordjai csendülnek fel és lent a körönlön összesimulnak a párok.

Művelődés, tanulás, szórakozás. Erre nyujt változatos lehetőséget a vasutasok klubja, azért keresik fel sokan és gyakran.

Farkas Tibor

A mezőgazdasági termelés szüntelen növeléséért

— A Mezőgazdasági Főtanács ülésének munkálatai —

A Mezőgazdasági Főtanács augusztus 12-én, 13-án és 14-én plenáris ülést tartott, amelyen megvitatták az 1964. évi tervfeladatokat és az őszi mezőgazdasági munkák jó menetéhez szükséges műszaki-szervezési intézkedéseket. Részt vettek a Mezőgazdasági Főtanács tagjai, valamint meghivottak — a tartományi és rajoni mezőgazdasági tanácsok, kutatóintézetek, felsőfoku mezőgazdasági oktatási intézetek, szocialista mezőgazdasági egységek szakemberei, központi intézmények és társadalmi szervezetek képviselői.

A plenáris ülésen Mihai Dalea elvtárs, az RMP KB titkára, a Mezőgazdasági Főtanács elnöke jelentést terjesztett elő az 1964. évi állami mezőgazdasági tervről és a megvalósitásához szükséges intézkedésekről, Bucur Sohiopu elvtárs, a Mezőgazdasági Főtanács első alelnöke pedig a termés betakaritására, a vetés és az őszi mélyszántás elvégzésére hozott müszaki-szervezési intézkedésekről. A gabona- és iparinövény-termesztési állami gazdaságok kérdéseivel foglalkozó szakosztály és a mezőgazdaság gépesitésével foglalkozó szakosztály együttes ülésen vitatták meg a gabonatermesztési tudományos kutatások eredményeit. N. Giosan professzor elvtárs, a Mezőgazdasági Főtanács első alelnöke, a Központi Mezőgazdasági Kutatóintézet igazgatója referátumot terjesztett elő „A termesztett buzafajták agrobiológiai jellemzése és agrotechnikája" cimmel. A referátum, az ezzel kapcsolatos vita és a részvevők javaslatai alapján véglegesitették az 1963—1964-es mezőgazdasági évre szóló buzatermesztési ajánlások tervezetét. Az állattenyésztési osztályban elhangzott beszámolók és hozzászólások a takarmányalap biztositására és az állatok teleltetéséhez szükséges épitkezésekre, az állatállomány növelésére és hozamuk fokozására vonatkozó müszaki-szervezési intézkedésekkel foglalkoztak. A többi osztályban részletesen megvitatták az előterjesztett referátumokat és véglegesitették az illető szektorokra háruló idei őszi és jövő évi feladatok megvalósításához szükséges intézkedési terv tervezetét.

Nagy lehetőségek a búzatermelés növelésére

A Mezőgazdasági Főtanács ülésén hangsulyozták, hogy az 1964. évi állami mezőgazdasági terv vezérfonala a Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs által az RMP III. kongresszusán előterjesztett Jelentésben foglalt iránymutatás, nevezetesen, hogy a mezőgazdaság növényi és állati termelés növelését a mezőgazdaság belterjes és sokoldalu fejlesztésének utján, a különböző termelőágak arányos összeegyeztetésével fogjuk megvalósitani, szem előtt tartva a gazdasági, valamint a talaj- és éghajlati feltételeket.

Az előző évekhez hasonlóan a fő figyelmet 1964-ben is a gabonafélék, különösképpen a buza és a kukorica termesztésére forditjuk, mert ezektől függ a mezőgazdaság többi ágának, főként az állattenyésztésnek a fejlesztése.

Elemezve a buzatermesztéssel kapcsolatos munkát és az elért eredményeket, a referátum és a hozzászólók egyaránt rámutattak, hogy a szocialista mezőgazdasági egységekben még nagy tartalékok vannak e növény terméshozamának növelésére. Ebben a vonatkozásban hangsulyozták a fejlett agrotechnikai intézkedések komplex alkalmazásának döntő szerepét. Leszögezték, hogy olyan buzafajtákat kell termeszteni, amelyek az illető rajon vagy egység feltételei mellett a legnagyobb termést adják, idejében és a legjobb feltételek mellett kell előkésziteni a magágyat a mütrágya és az istállótrágya ésszerü felhasználásával kell fokozni a talaj termőképességét, a buzát a termesztett fajtának megfelelő optimális időszakban és magas agrotechnikai szinvonalon kell elvetni a magot, a tenyészidő folyamán le kell küzdeni a betegségeket és a kártevőket, gondosan kell ápolni a vetéseket. Megvannak a feltételei, hogy ezeket a munkákat magas szinvonalon végezzék el valamennyi szocialista mezőgazdasági egységben.

A párt és a kormány gondoskodásából az utóbbi években mezőgazdaságunkban széleskörüen bevezettek egész sor értékes buzafajtát, amelyek jelentősen kihasználják a talajerőt és az alkalmazott trágyát. Ezek a buzafajták korábban érnek be, ellenállnak a fagynak, aszálynak, betegségeknek és kártevőknek, nem dőlnek meg, kalásszukból nem pereg ki a szem.

Az ülés résztvevőinek bemutattak számos térképet és táblázatot, amelyek sokoldalu tapasztalat alapján szemléltetik az egyes fajták agrobiológiai tulajdonságait az ország különböző éghajlati és talajviszonyai között.

E buzafajták jellegzetességeit fejtegetve C. Bita mérnök elvtárs, a segarceai (Olténia tartomány) állami gazdaság igazgatója rámutatott, hogy e fajták termesztésének általánositásakor figyelembe kell venni a kisérleti eredményeket, a minden egyes gazdaság feltételei közepette elért eredményeket. A segarceai állami gazdaság teljes egészében biztositotta a vetőmagot azokból a fajtákból, amelyek a helyi feltételek mellett a legjobb termést adják.

Számos felszólaló, — köztük Gh. Bucuresteanu elvtárs, a calarasi Gostat-trészt főmérnöke, Barbu Popescu elvtárs, a Dobrudzsa tartományi mezőgazdasági tanács elnöke, — rámutatott, hogy a kutatások és a mezőgazdasági egységek tapasztalata alapján értékes tanulságok vonhatók le azzal kapcsolatban, hogy miként kell trágyázni az őszi buza vetésére kiszemelt földeket. Országunk feltételei mellett a buza egyike azoknak a növényeknek, amely jelentős terméstöbblettel fizet az istálló- és mütrágyáért. Nagy körültekintéssel kell tehát eljárni e növény trágyázásánál, hogy minden kiló trágyának a lehető legnagyobb gazdasági hatékonysága legyen. A felszólalók kifejtették, hogy a jelenlegi körülmények között gazdaságosabb mérsékelt adagokban használni a mütrágyákat minél nagyobb területek termőképességének fokozására sily módon a buza átlagos hektárhozamának és globális termelésének növelésére. Az ülésen széleskörüen megvitatták a mütrágyák alkalmazásának optimális időpontját, a nitrogén és foszfor közötti arányt, továbbá, hogy miként kell trágyázni a földet ott, ahol a buza buza után és ott, ahol kukorica vagy más kapásnövény után következik, hogyan trágyázzák a podzolos és a leromlott talajokat, stb.

Az állattenyésztés fő feladatai

Az állattenyésztési osztályon elhangzott beszámolók s a viták azt mutatták, hogy az idén jelentős eredményeket értek el a kollektiv gazdaságok közös tulajdonban lévő állatállományának gyarapitásában, vásárlás és saját tenyésztés utján. A mezőgazdasági tanácsok, az állami gazdaságok és a kollektiv gazdaságok vezetőségei nagyobb gondot forditottak a takarmányfélék biztositására. Mezőgazdaságunk még nagy tartalékokkal rendelkezik, s ezeket hasznositani kell az 1964. évi terv fokozott feladatainak teljesitése érdekében. Hangsulyozták, hogy az állatállomány általános gyarapitása mellett a jövő évben több szarvasmarhát, sertést kell hizlalniuk a szocialista mezőgazdasági egységeknek, fokozniuk kell a hus, a tej, a gyapju, a tojás termelését.

Az állatállomány növelésére és javitására javasolt intézkedések között fontos szerepet játszik a nagy zootechnikai értékü tenyészállatok biztositása, ezek maximális hatékonyságu kihasználása, a mesterséges megtermékenyitésnek az adott feltételek szerinti kiterjesztésével.

Számos szakember és kollektiv gazdasági elnök jól megfontolt intézkedéseket javasolt a takarmányszükséglet és a tartaléktakarmány biztositására, ami az állatállomány és az állati termékhozam növelésének alapja. C. Plamadeala, a Iasi tartományi Podul Iloaie mezőgazdasági kisérleti állomás zootechnikus mérnöke hangsulyozta, hogy a takarmányalap biztositásának fő utja a takarmánynövények, a legelők és a kaszálók hektárhozamának növelése. E célból — mondotta a felszólaló — minden gazdaságban intézkedni kell az értékes takarmánynövény-magvak beszerzésére. (Számos tartományban és rajonban közvetlenül és kitartóan foglalkoznak a mezőgazdasági tanácsok e kérdés megoldásával). Intézkedtek a talajerő növelése, a legelők megtisztitása és trágyázása stb. érdekében. Most az a legfontosabb, hogy minden gazdaság gondosan összegyüjtse minden takarmánytartalékát, alapos előkészületeket tegyen, minél nagyobb mennyiségü, nedvdus takarmánnyal, melasszal, sóslével stb. kevert kukoricaszár besilózására.

Nagy érdeklődéssel hallgatták Teodor Maghiar elvtársnak, a Szocialista Munka Hősének, a Krisána tartományi Madarász községi kollektivi gazdaság elnökének felszólalását. A szónok hangsulyozta, hogy a kollektivisták az értékes takarmánynövények termesztésének kiterjesztésével, kiváló agrotechnika alkalmazásával törekednek a takarmányfélék hektárhozamának növelésére. Rámutatott, hogy a gazdaság jó tapasztalatot szerzett a takarmány előkészitésében, a szálas, szecskázott és nedvdus takarmányok keverékének készitésében, oly módon, hogy ezeket egészében elfogyasszák az állatok, s el lehessen kerülni minden pazarlást.

Dr. Eftimie Palamaru, a zootechnikai kutatóintézet szakembere ismertette a kisérleti állomások és több állami gazdaság eredményeit a szarvasmarhák kukoricaszár-melasz-karbamid keverékkel történő hizlalásában. Ezt a módszert sok állami és kollektiv gazdaság fogja átvenni.

Több felszólaló hangsulyozta, hogy előnyös bizonyos állatfajok tenyésztésére, hasznositására szakositani a gazdaságokat, minden egység konkrét körülményei szerint. Jobban ki lehet használni az állattenyésztés fejlesztésének lehetőségeit és jobban hozzá lehet járulni a lakosság ellátásának szüntelen javitásához, ha a szarvasmarhákat és a juhokat a nagy legelőkkel és kaszálókkal rendelkező övezetekben, a sertéseket a gabonatermesztő övezetekben, a fejőstteheneket és a majorságot a városok és a munkásközpontok közelében tenyésztik.

Fontos javaslatokat tettek az egész állatállomány szállásheleyének biztositására. M. Baluta mérnök elvtárs, az Olténia tartományi mezőgazdasági tanács elnöke e kérdésről szólva rámutatott: a tartomány kollektiv gazdaságai utasitást kaptak, hogy a rendelkezésükre álló alapokat és anyagokat elsősorban a termelés közvetlen szükségleteit szolgáló épületekhez használják fel. A helyi épitőanyagok széles körü felhasználásával, az épitőbrigádok és csoportok munkálának alapos megszervezésével még az esős és hideg idő beállta előtt befejezik és használatba adják az állatszállásokat.

A felszólalók rámutattak, hogy a Mezőgazdasági Főtanács ülésén jóváhagyott intézkedések alkalmazását célzó következetes munkájukkal a mezőgazdasági tanácsok, és a szakemberek ujabb eredményeket fognak elérni az állatállomány gyarapitásában, a hus, a tej és a többi állati termék hozamának növelésében.

Intézkedések a zöldség-, gyümölcs- és szőlőtermelés fokozására

A Kertészeti és Szőlészeti osztály keretében előterjesztett referátumok és a lezajlott viták számos eredményt hoztak napvilágra a gyümölcsfa- és szőlőállomány helyreállitása és fejlesztése terén éppugy, mint a területegységre jutó termelés fokozása tekintetében. A fejlett metszési és növényápolási módszerekkel sikerült kiküszöbölni a téli fagyok káros hatását és biztositani a jó szőlő- és gyümölcstermést. Most minél jobban meg kell szervezni a termékek leszüretelését, megőrzését és értékesitését.

Emil Dodu elvtárs, az Arges tartományi mezőgazdasági tanács kertészeti és szőlészeti osztályának vezetője, Vasile Toma elvtárs az Olténia tartományi mezőgazdasági tanács kertészeti- és szőlészeti osztályának vezetője és mások közölték, hogy tartományukban, illetve rajonukban 1964 folyamán nagy lejtős területek hasznosithatók és javasolták, hogy az illető tartományok tervében irányozzák elő nagyobb területek szőlővel és gyümölcsfákkal való telepitését. Rámutattak, hogy milyen fontos az ültetőanyag előállitása a szektor előtt álló feladatok valóra váltása szempontjából. E tekintetben értékes tapasztalatokra tettek szert a Drăgăsani rajoni és a Ploiesti tartományi kollektiv gazdaságok. A felszólalók hangsulyozták, hogy a jövőben fokozott figyelmet kell forditani az ültetőanyag kiválogatására és fajtisztaságára.

A zöldségtermesztés fejlesztésére irányuló párt- és kormányintézkedések nyomán jelentős sikerek születtek ebben a szektorban is. Számos felszólaló rámutatott, hogy az 1964. évi állami terv előirányzatainak megvalósitása és tulteljesitése érdekében a zöldségtermesztésben meg kell szervezni a zöldségféleknek az év minél hosszabb időszakára kiterjedő szakaszos termesztését és ennek érdekében minden zöldségtermesztő övezetben a fajok és fajták széles választékát kell termeszteni.

A föld jobb kihasználásáért

A mezőgazdasági termelés fokozására irányuló feladatok teljesitése terén különösen fontos szerepe van a föld ésszerü kihasználásának.

A földalap és területszervezés osztályában elemezték hogyan teljesitették a tervfeladatokat ez év első felében, majd megvitatták és jóváhagyták az 1964. évi feladatok teljesitését célzó intézkedések tervét.

A tartományi és rajoni mezőgazdasági tanácsok, a Mezőgazdasági Főtanács támogatásával akciókat inditottak a termőterület növelésére, az egységes földnyilvántartás bevezetésére, a terület gazdaságok közötti megszervezésére, a talajfajták osztályozására és termőerejének felbecslésére, a talajerózió leküzdését célzó munkálatok elterjesztésére és a szükséges topográfiai felvételek elkészitésére.

Constantin Serbanescu elvtárs, a Bukarest tartományi mezőgazdasági tanács földalap és terület szervezési osztályának vezetője, Crisan Moise, a kolozsvári Orpot igazgatója, Victor Trandaf, a Strehaia rajoni Borascu kollektiv gazdaság mérnöke és sokan mások a szántóterület növelése terén elért eredményekről és a még fennálló lehetőségekről beszéltek.

A mezőgazdasági tanácsok ez év folyamán tevékenyebben támogatták a gazdaságok közötti területszervezési munkálatokat és arra irányitották a szocialista mezőgazdasági egységek vezetőségeit, hogy elemezzék és minél jobban oldják meg a munkálatok nyomán szükségessé vált területcserékkel kapcsolatos kérdéseket.

Az ülésen rámutattak, hogy pozitiv eredményre vezetett az év elején hozott intézkedés, amelynek értelmében egyetlen munkálatba foglalták össze a föld nyilvántartását és a gazdaságok közötti nyilvántartást. Ez egyfelől lehetővé teszi a munkálatok gyorsabb elvégzését, másfelől jobb minőségi eredményeket biztositi mindkét, egymással szoros kapcsolatban álló munka számára.

Annak érdekében, hogy a szocialista mezőgazdasági egységek a gazdaságok közötti területszervezési tervekben előirányzott uj határok keretében végezhessék el az őszi mezőgazdasági kampány munkálatait, Teodor Nitu mérnök elvtárs, a Suceava tartományi mezőgazdasági tanács földalap és területszervezési osztályának vezetője hangsulyozta, hogy az elkészitett terveket sürgősen át kell ültetni a gyakorlatba.

Szakképzett káderek, a mezőgazdasági tudomány vivmányainak széleskörü elterjesztése a termelésben

Az oktatás- és propagandaügyi osztály vitája keretében behatóan elemezték mindazokat a kérdéseket, amelyektől minél több szakképzett káder kiképzése függ, olyan káderekét, akik egyre nagyobb mértékben járulnak hozzá a mezőgazdasági egységek erősitéséhez, a mezőgazdasági növényi és állati termelés fokozásához.

Az előterjesztett referátum ismertette, hogyan bontakozott ki a mezőgazdasági oktatás az 1962—1963-as tanévben, beszélt a jövő évi feladatokról. Az elmult télen csaknem egymillió kollektivista, állami gazdasági és gép- és traktorállomási dolgozó látogatta a kollektiv gazdaságokban és a többi mezőgazdasági egységben szervezett tanfolyamokat, ami nagy sikert jelent. Különösen fontos az, hogy az elsajátitott ismereteket a gyakorlatban alkalmazzák és azok elősegitik a mezőgazdasági termelés fokozását. A következő évben az agro-zootechnikai tömegtanfolyamok jó müködésének problémája ugyancsak a mezőgazdasági tanácsok és az egységekben müködő vezető káderek figyelmének középpontjában fog állni.

Számos felszólaló, közöttük Lefter Julia, a Szamosujvár rajoni iklódi kollektiv gazdaság mérnöke, hangsulyozta, hogy már most kell intézkedéseket tenni az agro-zootechnikai tömegoktatás jövő tanévének elő-készitésére, be kell iratni a tanfolyam hallgatóit, ki kell jelölni az előadókat és meg kell kezdeni kiképzésüket, idejében biztositani kell mindazokat az anyagi feltételeket, amelyektől a tanórák eredményessége függ.

A vita résztvevői felszólalásaikban utaltak a leendő mezőgazdasági gépészek, technikusok és mesterek, főiskolai végzettségü szakemberek kiképzési módjára is.

A küszöbön álló uj tanévvel kapcsolatos egyes kérdésekről beszéltek Gh. Tudor és Balog János elvtársak, a craioval és szalontai mezőgazdasági iskolaközpontok igazgatói. A Kolozs, Krisána, Bukarest és Arges tartományi épitkezési trösztök vezetőségei nem tartották be vállalt kötelezettségeiket, amelyek értelmében előirt határidőre kellett volna, hogy befejezzék és átadják rendeltetésüknek a tervben előirányzott mezőgazdasági iskolaépületeket és bennlakásokat.

N. Cimpoieru elvtárs, a Ploiesti tartományi mezőgazdasági tanács részéről és a vita más résztvevői több kérdést vetettek fel a mezőgazdasági propaganda kibontakoztatásával kapcsolatban és hangsulyozták, hogy egyre elevenebb és hatékonyabb formákat kell találni a fejlett tapasztalatok népszerüsitésére és a bevált módszereknek és eljárásoknak a termelésben való általánositására.

* * *

A viták résztvevői a plenáris üléseken éppugy, mint az osztályok ülésein, hangsulyozták, hogy megvan minden előfeltétel a párt és a kormány által a mezőgazdaság elé tüzött feladatok sikeres teljesitésére. Fejlődött és szüntelenül fejlődik a mezőgazdaság müszaki-anyagi alapja, növekszik a mérnök-, technikus- és gépészkáderek létszáma, gyarapodnak a kollektivista parasztság, valamennyi szántóföldi dolgozó ismeretei és tapasztalatai.

Rámutattak továbbá, hogy a mezőgazdasági tanácsok megalakitása óta eltelt időszakban teljes mértékben bebizonyosodott a párt intézkedésének megalapozottsága és hatékonysága, amellyel tudományosabb, illetékesebb és operativabb vezetést biztositott a mezőgazdaság számára. A mezőgazdasági tanácsok és a mezőgazdasági szakemberek a pártszervek és szervezetek, valamint a néptanácsok állandó támogatásával állhatatos munkát fejtettek ki ebben az időszakban a mezőgazdasági termelés tudományos alapon való megszervezésére és fejlesztésére. A szerzett tapasztalatok szavatolják a szocialista mezőgazdasági egységek sikeres irányitását és támogatását az 1964. évi termelési tervek és az idei őszi mezőgazdasági munkálatok elvégzésében.

A Mezőgazdasági Főtanács ülésének munkálatait Mihai Dalea elvtárs beszéde zárta le. A felszólaló rámutatott azokra a legfőbb feladatokra, amelyek ebben az időszakban a mezőgazdasági tanácsok előtt állanak. Hangsulyozta, hogy az első lépés az 1964. évi termelési terv megvalósitása terén a tervfeladatoknak, a termesztett növényeknek minél alaposabban átgondolt megállapitása minden egyes egységben, az illető egység adottságainak és lehetőségeinek megfelelően. A tervelőirányzatot aprólékosan meg kell vitatni a kollektivisták, az állami gazdasági és gép- és traktorállomási dolgozók széles tömegével, hogy mindegyikük ismerje a feladatokat és közreműködjék azok valóra váltásában. Ez a mezőgazdasági tanácsok, az összes szakemberek és egységvezetők elsőrendü feladata.

A mezőgazdasági dolgozók soron lévő rendkivüli fontos feladata az őszi növények, főleg pedig a kukorica betakaritása. A nagy munkamennyiség szükségessé teszi minden egységben a munka olyan megszervezését, hogy a termés betakaritása, behordása és elraktározása idejében és veszteség nélkül menjen végbe. Elsősorban és minél előbb a buzával bevetendő területeket kell felszabaditani.

A mezőgazdasági tanácsoknak, a szakembereknek kötelességük gondoskodni arról, hogy a szántást és a vetést optimális időben és a legjobb minőségben végezzék el. Ezekkel a munkálatokkal párhuzamosan siettetni kell az előkészületeket az állatok teleltetésére; össze kell gyüjteni és jó körülmények között kell elraktározni minden takarmányt, idejében be kell fejezni az állatszállások épitését.

A felszólaló elismeréssel emlitette meg, hogy a Mezőgazdasági Főtanács és annak szakosztályai, a tartományi és rajoni mezőgazdasági tanácsok ezév folyamán üléseket és tapasztalatcseréket szerveztek, amelyek keretében behatóan megvitattak különböző problémákat, népszerüsitették a fejlett módszereket és az élenjárók tapasztalatait, majd hangsulyozta, hogy minél szélesebb körben ki kell használni azokat a lehetőségeket, amelyeket a mezőgazdaság vezetésének uj formája nyujt.

Jó lehetőségeink vannak arra, hogy idejében és magas szinvonalon végezzük el mindazokat a munkálatokat, amelyektől a mezőgazdasági termelés fokozása függ: több és jobb gépeink vannak, egységesebbek a földjeink, több a tapasztalatunk, az előkészitő munkálatok előrehaladottabbak mint más években. Dolgozzunk több energiával, hogy sikeresen teljesitsük a párt és a kormány által kijelölt feladatokat — fejezte be beszédét Mihai Dalea elvtárs.

Készitsük elő idejében a talajt, vessünk a legkedvezőbb időben

Számos felszólaló hangsulyozta, hogy mennyire fontos a szántás és a magágy előkészitéséhez szükséges többi munka kellő időben és a legjobb körülmények között történő elvégzése. A buza akkor adja a legbőségesebb termést, ha nyáron szántanak alá. Dobrudzsában — mutatott rá Petre Tomoroga mérnök elvtárs, a dobrudzsai kisérleti állomás igazgatója — a borsó után termesztett őszibuza vetéséhez nyomban betakaritás után elvégezték a szántást, s ennek folytán hektáronként 1128 kiló szemestermés-többletet értek el olyan buzához viszonyitva, amelynek ősszel készitették el a magágyat. A korai nyári szántás eredményeként elért terméstöbblet első sorban azzal magyarázható, hogy a talajban több viz gyül össze. A megállapitások szerint a nyáron át szántatlanul maradt talajból 120 cm mélységig hektáronként 835—911 tonna viz párolgott el. A nyári szántás — azonkivül, hogy meggátolja a párolgást — azért is előnyös, mert hektáronként átlag 103 kilóval több nitrát halmozódik el a talajban.

Kiemelték, hogy a kiváló agrotechnikai körülmények között termesztett kukorica nagyon jó előnövény a buza számára. Hangsulyozták azonban, hogy jó eredményekre csak akkor lehet számitani, ha korán szabaditják fel a talajt és korán végzik el a szántást, hogy a vetésig leülepedjék.

Számos felszólaló utalt egységének tapasztalataira a vetési időszak megállapitásában, szem előtt tartva minden egyes gazdaság sajátos körülményeit, utalt a megfelelő hektáronkénti növénysürüséget biztositó vetőmagmennyiségre, a szántás mélységére, a gépek haladási sebességére stb.

A vetés megfelelő időben történő elvégzése céljából idejében kell biztositani az egész vetőmagmennyiséget, szeptember elsejéig ki kell válogatni és osávázni a vetőmagot és el kell végezni a laboratóriumi próbákat. Ugyanaddig az időpontig felül kell vizsgálni a kampányhoz szükséges gépeket és meg kell szervezni a gépkezelők kiképzését. Silvia Cantaragiu, a mizili Unirea kollektiv gazdaság mérnöke hozzászólásában rámutatott, hogy a hektáronkénti 300 kilós buzaterméstöbblet elérésének egyik tényezője a talaj kifogástalan előkészitése és a jóminőségü vetés volt. A megfelelő időben, jól megmüvelt, leülepedett talajba vetett buza egyöntetüen kelt ki, gyorsan, erőteljesen növekedett, fejletten, bokros állapotban érte a tél. Az összes munkálatok jó agrotechnikai körülmények között való elvégzésében jelentős része volt az inotesti GTA gépkezelő brigádjának — mutatott rá a felszólaló. A brigád tagjai felelősségérzettel viseltettek a kollektiv gazdaság termése iránt, a javasolt mélységben, hibátlanul végezték el a szántást, a vetésig tisztán tartották a földet és a legkedvezőbb időszakban vetettek.

Kiemelve az állami gazdaságok és a GTA-k gépkezelőinek nagy felelősségét a munkálatok minősége tekintetében, a felszólalók rámutattak, hogy a mérnökök és technikusok kötelesek igényesen ellenőrizni a munkálatok lefolytatását. Ezzel kapcsolatban Ivan Paul elvtárs, a Bukarest tartományi mezőgazdasági tanács alelnöke rámutatott, hogy ahol az agrármérnök közvetlenül irányitja és ellenőrzi a gépkezelőket, ott csak jóminőségü munkát végeznek.

Élitélve a hantrik utáni hajszát, a felszólalók hangsulyozták, hogy a kitüzött időre előirányzott munkamennyiség elvégzésének nem szabad a minőség rovására mennie.

Az őszi növények betakaritásának alapos megszervezése

Az őszi növények kellő időben és veszteség nélkül történő betakaritását különös figyelemmel vitatták meg, annál is inkább, mert a buza legnagyobb részét a kukoricától felszabadult területeken termesztik. Számos felszólaló rámutatott, hogy a betakaritás jó megszervezése nagy jelentőségü mind a termésveszteség megelőzése szempontjából, mind pedig abból a szempontból, hogy a szántás ülepedése céljából jóval a vetés előtt előkészitsék a földet. Amint D. Furfurica mérnök elvtárs, a Ploiesti Gostat-trészt igazgatója hangsulyozta, e célból ésszerüen kell szétosztani a munkaerőket és a fogatokat és a legnagyobb figyelmet kell forditani arra, hogy elsősorban az őszi növényekkel bevetendő területeket szabaditsák fel. A kukoricaszárakat nyomban a csőtörés után, vagy azzal egyidejüleg kell vágni. Ezt a munkát ajánlatos reggel vagy este végezni, esetleg éjjeli váltásban, hogy elkerüljék a levélveszteséget. Ezután részletesen elmondotta, hogy milyen intézkedéseket foganatositottak a gazdaságokban a kukorica betakaritására és a talaj legrövidebb időn belüli felszabaditására.

Az ülésen hangsulyozták hogy ugyanilyen figyelmet kell forditani a napraforgó-, cukorrépa- és burgonyatermés betakaritására.

A cukorrépa betakaritásánál feltétlenül be kell tartani a szállitási grafikonokat, hogy biztositsák a gyárak ütemes ellátását. A répalevéleket és a répafejeket gondosan össze kell gyüjteni és besilózni, mert kitünő takarmányt ad.

A vetőszántás és a buzavetés befejezése arányában a traktorokat teljes kapacitásukkal az őszi mélyszántás elvégzésére kell használni. Ezt a munkát a tél beálltáig az egész területen be kell fejezni.

Annak érdekében, hogy ezt a munkakomplexumot minél rövidebb idő alatt és jó minőségben végezzék el, a plenáris ülésen hangsulyozták, hogy minden egyes szocialista mezőgazdasági egységben — GTA-k, állami gazdaságok, kollektiv gazdaságok — operativ terveket kell kidolgozni s ezekben elő kell irányozni az elvégzendő munkamennyiséget, annak szakaszokra való felosztását és ésszerüen

A búzatermesztés az 1963-1964 mezőgazdasági esztendőben

— A Mezőgazdasági Főtanács ajánlásai —

(Folytatás az első oldalról.)

szuperfoszfátot hektáronként.

Azokon a földeken, ahol a szocialista mezőgazdasági egységek évről évre foszfátos trágyákat alkalmaztak, ajánlatos csak nitrogénes trágyát adni hektáronként 50—100 kilós kis adagokban, ami egy kiló aktív hatóanyaghoz viszonyítva, jelentős terméstöbbletet biztosít.

A legutóbbi kísérleti eredmények alapján az a következtetés vonható le, hogy a buzaföldeken — a talajtípusok többségénél, főként a csernozjomokon és a vörösbarna talajokon — jobb az istállótrágyát és a műtrágyákat külön-külön alkalmazni. Ez a módszer lehetővé teszi a trágyázott területek megkétszerezését és ennek révén a buzahozam országos átlagának növelését. A kísérleti eredmények megmutatták, hogy a frissen alászántott istállótrágya éppen olyan eredményeket ad, mint az erjedt trágya. Friss istállótrágyával nagyobb területet lehet megtrágyázni, minthogy a trágya mennyisége erjedés által csaknem a felére csökken. Az istállótrágya alkalmazásánál is a mérsékelt — hektáronként 15—20 tonnás — adagok a leggazdaságosabbak.

Az istállótrágyát a legalkalmasabb a mélyszántással egyidejűleg beforgatni a talajba. A buzatermés jelentősen fokozódik, ha a szerves trágyát az előveteménynél — a kukoricánál — alkalmazzák.

Az ésszerű trágyázás jelentősen növelheti a buzatermést, még az országunkban nagy területeket elfoglaló leromlott talajokon is. E célból azokon a lejtős területeken, ahol teljesen vagy részben lemosódott a humuszos réteg, ajánlatos az istállótrágyát műtrágyával keverni, mégpedig hektáronként a következő arányban: 20 tonna istállótrágya, 100 kg ammoniumnitrát és 200 kg szuperfoszfát.

A podzoltalajok termőképességét szerves trágya, műtrágya és meszes talajjavító anyagok felhasználásával fokozhatjuk. Ezeken a talajokon 6—8 évenként meszet (3—6 tonnát hektáronként, a talaj kénhatásának és szerkezetének megfelelően), évente pedig nitrogénes és foszfátos műtrágyával kevert istállótrágyát használunk mérsékelt mennyiségben.

Ami a trágyák beforgatásának optimális időszakát illeti, a szuperfoszfátot ajánlatos a nyári vagy az őszi mélyszántással egyidejűleg alkalmazni. A szuperfoszfát szétszórása a vetésen nem ajánlatos és nem gazdaságos, mert nem hoz semmiféle terméstöbbletet. A nitrogénes trágyák bármely évszakban alkalmazhatók. A nyári vagy az őszi szántásnál beforgatott nitrogénes trágya jelentős terméstöbbletet eredményez, különösen a sztyeppés övezetekben. Ez a trágyafajta részletekben is adagolható, egy része az alapvető munkák alkalmával, a másik része pedig a vetésnél és összel, közvetlenül a vetésre. Általános szabályként a nitrogénes trágya alkalmazása kora tavasszal is ajánlatos azokon a buzatáblákon, melyek rosszul teleltek.

A talajelőkészítő munkálatok

Az agrotechnikai intézkedések között igen fontosak a talajelőkészítő munkálatok, amelyektől nagymértékben függ a gazdag buzatermés. Az élenjáró egységek gyakorlata és a kísérleti állomások eredményei alapján a buza vetéséhez az előveteményt és a talajtípus figyelembevételével kell előkészíteni a talajt. Ha az őszi buzát korán lekerülő növények után vetik, akkor az előveteményt azonnal fel kell szántani és meg kell boronálni a földet. A jelenlegi szakaszban mélyszántással kell biztosítani a talaj nivellálását, a gyomok elpusztítását s a vetés magas agrotechnikai szinten történő végrehajtását.

Szokványos nedvesség feltételei között azonnal 20—30 centiméteres szántást kell végrehajtani csillagboronás ekével. Ha a mélyszántást nem lehet 2—3 nappal az előveteményt betakarítása után végrehajtani, akkor ajánlatos 12—14 centiméter mélyen tárcsás boronával megmüvelni a földet. Így megmarad a talaj nedvességtartalma, elpusztulnak a gyomnövények és még aszályos idő esetén is jó körülmények között lehet végrehajtani a mélyszántást. A nyári szántást a vetésig tárcsásboronával kell elmunkálni, hogy a felső réteg ilymódon laza és gyommentes maradjon.

Ha a buzát siló-, vagy szemeskukorica, illetve más, őszszel betakarított növények után vetik, akkor ajánlatos a növényi maradványok felaprózására először feltárcsázni a földet, s csak ezután szántani a csillagboronás ekével. Minden esetben különös figyelmet kell szentelni a magágy-előkészítő munkálatok minőségének, hogy a buza vetését optimális feltételek között lehessen végrehajtani.

A szocialista mezőgazdasági egységek vezetőségének meg kell szervezniük a rendelkezésükre álló eszközök ésszerű kihasználását, hogy időben lehessen végrehajtani a talajelőkészítő munkákat, s így az optimális időszakban minden eszközt a vetésnél lehessen felhasználni.

A vetés ideje és technikája

Az uj buzafajtákkal elért eredményekből kitünt, hogy vetésük optimális időszaka rövidebb annál az időszaknál, amelyben az országunkban termesztett régi buzafajtákat el lehetett vetni. Ezek alapján a következőket ajánljuk:

Síkságon és erdős síkságon a buzavetés október első tíz napjában kezdődik és október 20-án fejeződik be. Az északi, hűvös övezetekben a buzavetést szeptember utolsó tíz napjában meg kell kezdeni és legkésőbb október 15-ig be kell fejezni.

A szocialista mezőgazdasági egységek szakemberei, akik ismerik a gazdaságok konkrét feltételeit, az optimális időszak határain belül állapítják meg a buzavetés megkezdésének időpontját, figyelembe véve elsősorban a talaj nedvességtartalmát és az időjárást, a meglévő müszaki adottságot, az előveteményt és a termesztett buzafajtákat.

Ajánljuk, hogy az optimális időszak első napjaiban azokon a földeken vessék el a buzát, amelyeken előzőleg hüvelyeseket, buzát, silókukoricát és zöldtömeget stb. termesztettek, mivel ezek a földek korán felszabadultak és elég nedvességtartalmuk van ahhoz, hogy biztosítsák a növények egyenletes és gyors kikelését. Később a kukorica és a többi, őszszel betakarításra kerülő növény után kell vetni.

A talaj nedvességtartalmától függően a buzát 6—8 centiméter mélyre kell vetni.

Az optimális növénysürüség a talajtól és az előveteménytől függően változik. Ajánljuk, hogy a korai elővetemények után négyzetméterenként 400—450 csiraképes magot vessenek az erősebben bokrosodó fajtákból és négyzetméterenként 500—550 csiraképes magot a késői elővetemények után. A gyengébben bokrosodó fajtáknál nagyobb sürüség ajánlatos, négyzetméterenként 550—600 csiraképes magot kell elvetni. A vetés minőségének biztosítása, tehát a mag egyenletes elosztása és megfelelő mélységbe juttatása érdekében a traktor óránkénti sebessége nem szabad, hogy több legyen öt kilométernél.

Vetés után, főként az aszályos vidékeken és azokon a földeken, ahol a buzát kukorica után vetik, a friss, laza szántásban hengerrel, majd könnyű boronával is meg kell munkálni a földet. A kikelés idején szigoruan ellenőrizni kell a buzaföldeket, főként azokat a táblákat, ahol a buza buza után következik és fennáll a csócsároló támadásának veszélye. Ha e kártevő jelenlétét tapasztalják, akkor azonnal ellenintézkedéseket kell hozni. Ha a buza legyengülve kerül ki a télből, akkor a vetőgépeket hengerelni kell. Hogy a nehéz talajokon ne alakulhasson ki kéreg, s hogy megtörjön a könnyebb talajokon kialakult kéreg, küllős kapával, illetve csillagboronával ajánlatos megboronálni a buzaföldet.

A tenyészidő folyamán a buzát gyomlálni kell, a magparcellákat pedig kötelező módon meg kell tisztítani más növényektől, hogy tiszta, magas biológiai értékü magvakat nyerjenek. A betakarítást a viaszérés és a teljes érés szakaszában a rendrakó aratógépek és a kombájnok felhasználásával kell végrehajtani. Ha nem kombájnnal, hanem más eszközökkel takarítják be a buzát, akkor ügyelni kell arra, hogy minél rövidebb legyen a betakarítás és a cséplés közötti időszak.

A betegségek és a kártevők leküzdése

Hogy a buzaföldeket megvédjék a kriptogam betegségektől, kötelező módon üszögellenes termékekkel kell csávázni a magot; 100 kiló maghoz 10 deka Granodint (Micodint) kell használni. Más termékeket is fel lehet használni, például Germisant, Agronalt, Bavitot — 100 kiló maghoz 20 dekát. Mivel az ország egyes vidékein felütötte fejét a buza törpeüszögje, a károk megelőzése érdekében nem ajánlatos a fertőzött területek buzával való bevetése. A törpeüszög által megtámadott földekről származó buzamagvat nem szabad vetésre használni.

Az őszi buza akkor is jó termést ad, ha buza után vetik, de elejét kell venni a csócsároló támadásának. Ebben az esetben a buzamagvakat 20 százalékos portartalmu Aldrinnal kell csávázni, 100 kiló maghoz 60 deka rovaritót használva. Ezzel egyidejűleg Granodinnal (Micodin) is csávázni lehet porcsávázó hordókban vagy külön berendezésekben. Ahol a csócsároló jelentkezik és Aldrin hiányában nem lehet végrehajtani a fenti müveletet, intézkedni kell, hogy hektáronként 30—35 kilogramm 3 százalékos Heclotoxot vagy Duplitox 3+5-öt szórjanak a talaj felszinére.

Öntözéses búzatermesztés

Azoknak az állami és kollektiv gazdaságoknak, amelyek öntözéses müveléssel termesztik a buzát, a következőket ajánljuk:

Termesszék a nagyhozamu fajtákat, amelyek a legjobb eredményeket hozzák, nem dőlnek és jelentősen kihasználják a trágyát. Az öntözéses müvelésnél a nagyhatásu nitrogénes műtrágyát nagy mennyiségben és a foszfortartalmu műtrágyával arányosan kell alkalmazni. Ajánlatos 200—300 kg ammoniumnitrátot és 300—400 kg szuperfoszfátot adagolni hektáronként.

Ami a szántást illeti, ajánlatos öntözéses müvelés esetén is a vetés előtt 20—30 cm mélységü szántást végezni. Az öntözött területeken október második dekádjában kell vetni 400—500 csiraképes magot négyzetméterenként.

A talaj minél jobb előkészítése érdekében ajánlatos minél később öntözni a szemes- és silókukoricát (ha a buza e növények után következik), hogy a talajban elegendő nedvesség legyen, amikor a buza alá szántunk. Annak érdekében, hogy a magvak egyenletesen keljenek ki, a buza még ősszel jól kifejlődjék s hogy a talaj nedvességtartalmát 1,5 méter mélységig biztositsuk, a vetés után tartalékolás céljából 2—3-szor öntözünk 500—800 köbméter vizet számitva hektáronként, nehogy tócsák képződjenek a vetésen.

Az összes öntözött területeken, amelyeken buzát termesztettünk, másodnövényként silókukoricát kell vetni. Csak az évi két termés (5.000—6.000 kg buza és 40.000—50.000 kiló silókukorica hektáronként) igazolja az öntözésre fordított beruházásokat. A nagy silókukoricatermés elérése érdekében ajánljuk, hogy hektáronként 300—400 kg ammoniumnitrátot forgassanak be a talajba és 4—5-ször öntözzenek 500—600 köbméter vizzel hektáronként.

★

A buzatermés fokozásában fontos szerepet játszik az uj kisérletek eredményeinek gyakorlati elterjesztése, mégpedig mintaparcellák megszervezésével, amelyeknek valóságos iskolákká kell válniuk a kollektivista parasztság számára. E célból a kollektiv gazdaságok agrármérnökei mintaparcellákat fognak szervezni, főleg különféle buzafajták, trágyák, talajjavító anyagok és különböző agrotechnikai módszerek szemléltetésére.

A vetés megkezdéséig hatékony müszaki és szervezési intézkedéseket kell foganatositani a fenti ajánlások differenciált alkalmazására, valamennyi egység sajátos körülményeinek megfelelően. A vetőmagot kezeljék és állapitsák meg tenyészértékét; minden gazdaság területén ki kell jelölni, hogy az egyes táblákon milyen buzafajtákat termesszenek, s a legjobb földeket a belterjes fajták számára tartsák fenn; idejében felül kell vizsgálni az őszi kampányban felhasználandó összes gépeket és gépcsoportokat, s a vetőgépekre sorjelzőt és láncos boronát kell szerelni. Ugyanakkor minden intézkedést meg kell tenni a magágy megfelelő előkészítéséért és a vetés kifogástalan elvégzéséért.

Az összes tartalékok mozgósításával, s a fenti agro-fitotechnikai módszerek ésszerü alkalmazásával biztositani fogjuk a jövő évi jó buzatermést.

mi újság a KÜLPOLITIKÁBAN

A moszkvai Szerződés aláírása után

BONN. (Agerpres).

A náczimus üldözöttjeinek nyugatnémet szövetsége üdvözli a moszkvai atomcsend-szerződést. A szövetség elnökségének nyilatkozata rámutat, hogy a Szerződés jelentősen hozzájárul az atomkatasztrófa elleni harchoz és kedvező feltételeket teremt az általános leszerelésre és a háborus veszély felszámolására.

A nyilatkozat hangsulyozza, hogy a Német SzK véget kell hogy vessen a hidegháborunak, normalizálnia kell kapcsolatait a Német DK-val és a reális helyzetnek megfelelő uj politikai irányvonalat kell követnie.

★

DZSAKARTA. Szuabamia, az indonéziai parlament alelnöke, parlamenti beszédében kijelentette, hogy a moszkvai Szerződés megkötése minden bizonnyal elősegiti a nemzetközi feszültség enyhülését. Szuabamia kifejezte reményét, hogy a moszkvai Szerződés uj szakaszt jelent majd az általános és teljes leszerelés felé vezető uton.

★

KAIRÓ. Ali Szabri, az EAK Végrehajtó Tanácsának elnöke nyilatkozatot adott az Al-Ahram cimü lapnak az EAK álláspontjáról a moszkvai Szerződéssel kapcsolatban. Szabri kijelentette:

„Helyes irányu lépésnek tekintjük ezt a Szerződést. Az EAK Nasszer elnök által julius 26-án kifejtett álláspontja az, hogy nem érjük be ezzel az eredménnyel, hanem követeljük, hogy a nagyhatalmak semmisitsék meg a nukleáris fegyverek teljes készletét. Célunk elérni az összes kisérletek és az atomfegyver-termelés megszüntetését".

„Tehát helyes uton megtett helyes lépésnek minősithetünk minden olyan akciót, amelynek célja korlátozni a nukleáris fegyverrel rendelkező vagy az ilyen fegyvert termelő országok számát — mondotta Szabri. — Harcolnunk kell ujabb intézkedésekért a tömegpusztító fegyverek készleteinek felszámolása érdekében".

Dean Rusk sajtóértekezlete

WASHINGTON. (Agerpres).

Washingtonban pénteken sajtóértekezletet tartott Dean Rusk külügyminiszter. Kijelentette, az atomcsend-szerződés megkötése az első lépés, s hogy most meg kell határozni a következő lépéseket. A Szovjetunió és az USA fenntartja kapcsolatait.

A külügyminiszter hangsulyozta, hogy az atomcsend-szerződés világszerte nagy támogatásnak örvend.

Rusk kijelentette, hogy a NATO-országok kellő időben megvitatják a Szovjetunió javaslatát a Varsói Szerződés tagállamai és a NATO-országok közötti megnemtámadási egyezmény megkötéséről.

A külügyminiszter közölte, hogy az USA hajlandó megvitatni a meglepetésszerü támadás megelőzéséről szóló szovjet javaslatot.

Rusk ezután az ujságirók kérdéseire válaszolt.

A genfi tizennyolchatalmi bizottság munkálatai

GENF. (Agerpres).

A tizennyolchatalmi leszerelési bizottság augusztus 16-i ülésén folytatták a nemzetközi feszültség enyhitésére irányuló intézkedések kérdésének megvitatását. Elsőként Ch. Stelle, az USA képviselője szólalt fel, s megismételte az ebben a kérdésben előzőleg előterjesztett amerikai javaslatokat.

Sz. K. Carapkin, a szovjet küldöttség vezetője rámutatott, hogy elsősorban megnemtámadási paktumot kellene kötni a NATO-országok és a Varsói Szerződésben részt vevő államok között.

A szovjet küldött foglalkozott a meglepetésszerü támadás megelőzésének kérdésével is, utalt arra a szovjet javaslatra, hogy csökkentsék a két német állam területén állomásozó idegen csapatok létszámát, küldjék el a Szovjetunió képviselőit a Német SzK-ban tartózkodó nyugati csapatok közé, a Nyugat képviselőit pedig küldjék a Német DK-ban állomásozó szovjet csapatokhoz. A szovjet küldött többek között megemlitette az atommentes övezetek megteremtést Közép-Európában, a Földközi-tenger térségében, a Balkánon, Latin-Amerikában, Afrikában, Skandináviában és a világ más tájain.

M. Blusztajn, a Lengyel NK képviselője és V. Simovic, a Csehszlovák SzK küldötte támogatta a szovjet küldöttség javaslatait.

A tizennyolchatalmi leszerelési bizottság legközelebbi ülését augusztus 20-án tartja.

Kubai ellenforradalmárok újabb akciói

HAVANNA. (Agerpres).

A kubai forradalmi fegyveres erők minisztériuma nyilatkozatban leplezte le az ellenforradalmárok Kuba ellen elkövetett ujabb büntényeit.

A nyilatkozat többek között rámutat, hogy augusztus 15-én helyi idő szerint 5,15 órakor egy északi irányból jött kalózrepülőgép géppfegyverezte a Camaguey-tartományi Moron helységben lévő „Bolivia" cukorgyárat. A repülőgép két bombát is ledobott, de ezek nem okoztak kárt.

A CIA által szervezett, felfegyverzett és irányitott ellenforradalmároknak — hangzik a nyilatkozat — nem fog sikerülni fékezni a kubai forradalom előrehaladását. Népünk követeli, hogy tegyenek intézkedéseket ellenségei szigoru megbüntetésére. A forradalmi fegyveres erők, az állambiztonsági szervek és a forradalmi törvényszékek teljesiteni fogják népünk akaratát.

Egyezmény a Szovjetunió és az USA között a világűr békés kutatására vonatkozólag

A Szovjetunió Tudományos Akadémiájának az USA országos űrhajózási és űrkutatási igazgatóságának (NASA) képviselői tárgyalásokat folytattak és ajánlásokat dolgoztak ki a Szovjetunió Tudományos Akadémiája és a NASA között 1962. junius 8-án létrejött világűr-egyezmény alkalmazásáról.

A világűr békés kutatását és felhasználását szolgáló egyezmény előirányozza a szovjet és az amerikai tudósok együttmüködését. Az egyezmény a Szovjetunió 1962 tavaszán tett kezdeményezésének eredménye.

A Szovjetunió Tudományos Akadémiája és a NASA üzenetváltása után tárgyalásokat folytattak a két ország tudósai és megállapodás jött létre a meteorológiai és nagy hatósugaru távközlési müholdak használata és a mágnesesség világméretü tanulmányozása terén történő együttmüködésről.

Az egyezmény szerint a Szovjetunió és az USA meteorológiai együttmüködésének első szakaszában kicserélik a két ország meteorológiai müholdjai segitségével szerzett adatokat. Ez a tevékenység a jövő évben kezdődik, addig rendkivüli géptáviró vonalat létesitenek a nemzetközi meteorológiai központok között, amelyeket Moszkvában és Washingtonban hoznak létre. E vonalon szokásos meteorológiai tájékoztatásokat is közvetitenek.

A müholdak által szerzett meteorológiai tájékoztatásokról más országok is akadály nélkül tudomást szerezhetnek s az adatokat felhasználhatják tudományos célokra. A géptáviró vonalhoz csatlakozhatnak mindazok az országok, amelyeket érdekelnek a szovjet és az amerikai meteorológiai müholdak adatai. Az e téren történő együttmüködés tapasztalatainak gyarapitására egybehangolt meteorológiai mühold-felbocsátások lesznek.

A Tudományos Akadémia és a NASA egyezménye értelmében a jövő évben közös kisérleteket hajtanak végre a nagytávolságu rádióadások terén.

Előirányozták a két ország szakembereinek együttmüködését a nyugodt naptevékenység nemzetközi éve (1961—1965) keretében, mikor is a Föld mágneses mezejéről müholdak segitségével térképet fognak készíteni.

A mágneses méréseket a Szovjetunió és az USA 1965-ben müholdak segitségével és más uton végzi, s az adatokat kicserélik.

Szovjet tudományos körök szerint az Amerikával történt világűr-megegyezés jó és fontos kezdet az összes népek javára történő még szélesebb, távlati együttmüködés utján.

Tovább tart a buddhisták üldözése

SZAIGON. (Agerpres).

Pénteken egy ujabb buddhista pap követett el öngyilkosságot: felgyujtotta magát Hue város legnagyobb pagodája előtt, hogy tiltakozzék a vallási üldözések ellen, valamint amiatt, hogy nem ismerik el a dél-vietnámi buddhista lakosság jogait. A diemista hatóságok katonaságot küldtek ki a pagodához. Összetüzésre került sor a katonák és a néma tüntetést rendező buddhista szerzetesek között. Több szerzetes sulyosan megsebesült.

Az amerikai sajtóügynökségek — az Associated Press és a United Press International — arról ad hirt, hogy a dél-vietnámi vallási konfliktus kiéleződése nyugtalansággal tölti el a hatóságokat. Aggodalmukat fokozza, hogy az amerikai protestáns és katolikus klérus, mintegy 15.000 tagja felkérte Kennedy elnököt, hogy szüntesse be a Diem-kormánynak nyujtott segitséget és vonja vissza az amerikai csapatokat az országból.

Indiai-szomáliai közös közlemény

DELHI. (Agerpres).

Augusztus 16-án Abdi Rasid Sermark, Szomália miniszterelnöke és Dzsawarharlal Nehru, India miniszterelnöke aláirták Delhiben az indiai—szomáli közös közleményt. Napjaink alapvető feladata — hangzik a közlemény — a béke megerősitése és a nemzetközi feszültség enyhitése. „India és Szomália érdeke a béke megőrzése, mert ez a legfontosabb feltétele a gazdasági és társadalmi haladásnak. Ezért India és Szomália üdvözli a nukleáris fegyverkisérletek megtiltására vonatkozó Szerződés aláirását, amely egy lépést jelent az általános leszereléshez vezető uton. A két ország kormánya csatlakozik a Szerződéshez".

A gyarmatrendszer és a faji elnyomás — hangzik tovább a közlemény — veszélyezteti a békét. A két miniszterelnök üdvözli a függetlenségüket kivivott afrikai országokat és elitélt azt, hogy „Afrika egyes országaiban még gyarmatrendszer és faji elnyomás van".

Az USA-ban

Növekszik a kapitalista profit — csökken a dolgozók életszinvonala

NEW YORK. (Agerpres).

Az U. S. News and World Report amerikai folyóirat tanulmányt közölt a nagy amerikai korporációk első félévi profitjairól. A folyóirat szerint „az amerikai ipar profitjai általában jelentősen növekedtek". 615 nagy amerikai társaság tiszta nyereségе a második negyedévben elérte a 2.8 milliárd dollárt, ami 16 százalékos növekedést jelent a mult év azonos időszakához képest. A mutatószámok arra vallanak — állapitja meg a folyóirat —, hogy a második negyedévben a profitok lóval nagyobb arányban növekedtek, mint az első negyedévben.

A legnagyobb profitokat a kohászati társaságok zsebelték be egyes acéltermékek árának felemelése folytán. Számottevő nyereséget ért el a gépkocsiipar, valamint a repülő- és rakétaipar, amely nagy katonai megrendeléseket kapott az államtól.

A kapitalista társaságok nyereségének ily nagyarányu növekedésével egyidejűleg júniusban a megélhetés módfelett drágult. Ezzel szemben a dolgozók többségének fizetése általában változatlan maradt, vagy csak csekély mértékben emelkedett. A folyóirat szerint „az adók emelése, az orvosi ellátás és a lakbér drágulása" az említett időszakban csökkentette a dolgozók életszinvonalát.

A DÉL-VIETNÁMI HAZAFIAS ERŐK SIKERE

SZAIGON. Amint a Reuter jelenti, a Szaigontól északnyugatra 17 mérföldre lefolyt hadműveletek során a dél-vietnámi hazafias erők csapataival vivott harcokban elesett egy amerikai kapitány, egy másik amerikai tiszt pedig megsebesült. A hazafias erők megrongáltak egy helikoptert. A helikopteren lévő két amerikai katona megsebesült.

AZ ARADI TARTOMANYI MUZEUM

megtekinthető vasárnap, kedden és pénteken délelőtt 10 és 1 és délután 5 és 8 óra között a Kulturpalota épületében. Legkevesebb 15 személyből álló csoportok szerdán, csütörtökön és szombaton a délelőtti órákban is felkereshetik a muzeumot.

A muzeum alábbi osztályai tekinthetők meg: képzőmüvészeti tárlat, ókori történelem, az 1848—49-es forradalom muzeuma és flamand, holland, olasz, német és magyar festők kiállitása, valamint a XIX. század második felének festői (Tattarescu, Aman, Grigorescu, Andreescu, stb) cimü kiállitás.

A MOZIKBAN vetitik

DÓZSA GYÖRGY filmszinház: A filozófia doktora. NICOLAE BALCESCU filmszinház: Az ördög és a tizparancsolat. HERBAK JÁNOS filmszinház: Élet gitárszó nélkül. IFJUSÁGI filmszinház: Huszárok balladája. I. L. CARAGIALE filmszinház: Huckelbery Finn kalandjai. PROGRESUL filmszinház (Ujarad): Te is felelős vagy. SOLIDARITATEA filmszinház (Gáj): A cirkusz kupolája alatt. MAKSZIM GORKIJ filmszinház (Mikelaka): A 713-as leszállást kér. ILIE PINTILIE filmszinház (Mosóczy-telep): Romantikus nyár.

Vasárnapi hangverseny

Az aradi Állami Filharmónia vasárnap, augusztus 18-án este 8 órakor a Nyári Szinházban keringő, románc és kórus hangversenyt tart a filharmónia szimfonikus zenekarának és énekkarának közreműködésével. Vezényel Nicolae Brinzeu. Karvezető Paul Paradenco.

MUSORON: Boildeu: Bagdadi kalifa nyitány. Strauss: Kék Duna; Strauss: Bor, dal, asszony; Waldteufel: Estudiantina; Serrano: Te quiero; Souppé: Költő és paraszt, nyitány; Ivanovici: A Duna hullámai; kórusok az Aida, Lombardok, Ernani cimü Verdi-operákból, Gounod Faustjából, Mascagni Parasztbecsület-éből, stb.

Jegyek az ügynökségnél és hangverseny előtt a Nyári Szinház pénztáránál.

Az aradi Vagongyár

ALKALMAZ szakképesített

— lakatosokat
— esztergályosokat
— hegesztőket

Mindennemű felvilágosítást a vállalat személyzeti osztálya nyújt

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 2—4 szám. Telefon: Szerkesztőség: 16-92, 30-97, 33 02. Kiadóhivatal: 28-34. Nyomda: 30-93, 20-77. Tip. I.R.I.L. Arad. 40468